

Bariery i problemy utrudniające osobom bezrobotnym powrót na rynek pracy oraz zapotrzebowanie na kwalifikacje i umiejętności

Pracownia Badań Socjologicznych Humlard— ul. Surzyńskich 2, 63-000 Środa Wielkopolska

T: +48 66 04 77 015 W: www.humlard.com E: info@humlard.com

Spis treści

Wprowadzenie.....	2
1. Metodologia badania	3
1.1. Cele badania.....	3
1.2. Próby badawcze.....	3
1.3. Metody, techniki i narzędzia badawcze	4
1.4. Charakterystyka obszaru badawczego	4
2. Osoby bezrobotne poniżej 30 roku życia	10
2.1. Profil demograficzny badanej grupy	10
2.2. Aktywność w poszukiwaniu zatrudnienia.....	12
2.3. Aktywność w podnoszeniu kwalifikacji i kompetencji zawodowych	15
2.4. Opinie respondentów odnośnie czynników warunkujących ich obecną sytuację na rynku pracy.....	16
3. Osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia.....	18
3.1. Profil demograficzny badanej grupy	18
3.2. Aktywność w poszukiwaniu zatrudnienia.....	20
3.3. Aktywność w podnoszeniu kwalifikacji i kompetencji zawodowych	23
3.4. Opinie respondentów odnośnie czynników warunkujących ich obecną sytuację na rynku pracy.....	24
4. Osoby długotrwale bezrobotne	26
4.1. Profil demograficzny badanej grupy	26
4.2. Aktywność w poszukiwaniu zatrudnienia.....	28
4.3. Aktywność w podnoszeniu kwalifikacji i kompetencji zawodowych	31
4.4. Opinie respondentów odnośnie czynników warunkujących ich obecną sytuację na rynku pracy.....	32
5. Bezrobotne rodziny	34
5.1. Profil demograficzny badanej grupy	34
5.2. Aktywność w poszukiwaniu zatrudnienia.....	36
5.3. Aktywność w podnoszeniu kwalifikacji i kompetencji zawodowych	39
5.4. Opinie respondentów odnośnie czynników warunkujących ich obecną sytuację na rynku pracy.....	40
Wnioski	41

Wprowadzenie

Aktualna sytuacja na rynku pracy – z perspektywy osób poszukujących zatrudnienia – charakteryzuje się zmiennością, dynamiką i coraz to wyższymi wymaganiami. Ten stan rzeczy prowadzi do sytuacji, w której odniesienie sukcesu zawodowego w coraz większym stopniu zależy od zdolności przystosowywania się pracownika do zmieniającego się rynku pracy, gotowości na przeorientowanie postaw wobec samokształcenia, nabywania kolejnych doświadczeń, niejednokrotnie w wąskich specjalizacjach. Rynek pracy wręcz wymusza zindywidualizowanie ścieżek edukacyjnych i zawodowych, to z kolei konieczność posiadania wysokiej świadomości własnych kwalifikacji, kompetencji i konkurencyjności.

W takich warunkach nadrzędnym celem instytucji rynku pracy wydaje się być prowadzenie działań ułatwiających nabywanie doświadczenia zawodowego, nowych kompetencji i kwalifikacji zawodowych i społecznych oraz wnikliwe monitorowanie rynku pracy, które pozwala na wcześniejsze reagowanie na zmiany zachodzące w jego obrębie. Działania te powinny być w pierwszej kolejności skierowane do osób bezrobotnych, które znajdują się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

W prezentowanym projekcie badawczym skupiono uwagę na zdiagnozowaniu aktualnej sytuacji osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powiecie nyskim: osób bezrobotnych poniżej 30 roku życia, długotrwale bezrobotnych, osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia oraz bezrobotnych rodzin. Wnioski z diagnozy aktualnej sytuacji powyższych grup – z perspektywy barier i problemów na lokalnym rynku pracy – przyczynią się zapewne do konstruowania projektów na potrzeby aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych.

1. Metodologia badania

1.1. Cele badania

Badanie przeprowadzone zostało w celu zebrania szczegółowych danych dotyczących aktualnej sytuacji osób bezrobotnych z określeniem barier uniemożliwiających im powrót na rynek pracy. Realizacja powyższych celów pozwoli na wyciągnięcie wniosków i wskazanie kierunku działań w zakresie rozwiązywania problemów i likwidowania barier utrudniających, opóźniających lub blokujących znalezienie zatrudnienia.

Cele szczegółowe badania:

- charakterystyka osób bezrobotnych poniżej 30 roku życia, bezrobotnych powyżej 50 roku życia, długotrwale bezrobotnych oraz bezrobotnych rodzin,
- określenie przyczyn i barier pozostawania bez pracy,
- określenie potrzeb umożliwiających powrót na rynek pracy,
- ocena pomocy udzielanej przez PUP.

1.2. Próby badawcze

W oparciu o dane ze sprawozdań MPiPS o rynku pracy w powiecie udostępnione przez Powiatowy Urząd Pracy w Nysie opracowano reprezentatywną próbę badawczą.

W badaniach ankietowych osób bezrobotnych udział wzięły 492 osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nysie w czterech grupach: osoby bezrobotne do 30 roku życia (150), osoby długotrwale bezrobotne (150), osoby bezrobotne po 50 roku życia (150), rodziny – małżeństwa, w których dwie osoby posiadają status osoby bezrobotnej (42). Dobór prób – w przypadku trzech pierwszych grup - miał charakter reprezentatywny w oparciu o zmienne płeć i wiek. Natomiast w przypadku bezrobotnych rodzin, badaniu poddano 79,2% operatu losowania/populacji.

Tabela 1. Próby badawcze osób bezrobotnych

Bezrobotni do 30 roku życia	18-24	25-29	OGÓŁEM
Kobiety	50	31	81
Mężczyźni	43	26	69
OGÓŁEM	93	57	150

Długotrwanie bezrobotni	18-24	25-34	35-44	45-54	55-59	60-65	OGÓŁEM
Kobiety	11	26	21	17	8	0	83
Mężczyźni	6	12	12	18	12	7	67
OGÓŁEM	17	38	33	35	20	7	150

Bezrobotni powyżej 50 roku życia	50-54	55-59	60-64	OGÓŁEM
Kobiety	28	31	0	59
Mężczyźni	35	44	12	91
OGÓŁEM	63	75	12	150

1.3. Metody, techniki i narzędzia badawcze

W prezentowanym projekcie badawczym zastosowano metodę sondażu diagnostycznego. Zgodnie z przyjętą metodologią, wielkością próby badawczej oraz wytycznymi Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie przyjęto ankietę jako technikę badawczą. W tym celu skonstruowano narzędzie badawcze w postaci kwestionariusza ankiety. Materiał badawczy pozyskano metodą telefonicznych wywiadów ankietowych wspomaganym komputerowo (CATI).

Kwestionariusz ankiety zawiera, zarówno pytania z możliwością jednokrotnego wyboru, jak również pytania, w których respondent mógł udzielić więcej niż jednej odpowiedzi. Z tego względu odpowiedzi w wybranych wykresach nie sumują się do 100%.

1.4. Charakterystyka obszaru badawczego

Powiat nyski położony jest w południowo – zachodniej części województwa opolskiego. W jego skład wchodzi:

- gminy miejsko-wiejskie: Głuchołazy, Korfantów, Nysa, Otmuchów, Paczków
- gminy wiejskie: Kamiennik, Łambinowice, Pakosławice, Skoroszyce
- miasta: Głuchołazy, Korfantów, Nysa, Otmuchów, Paczków

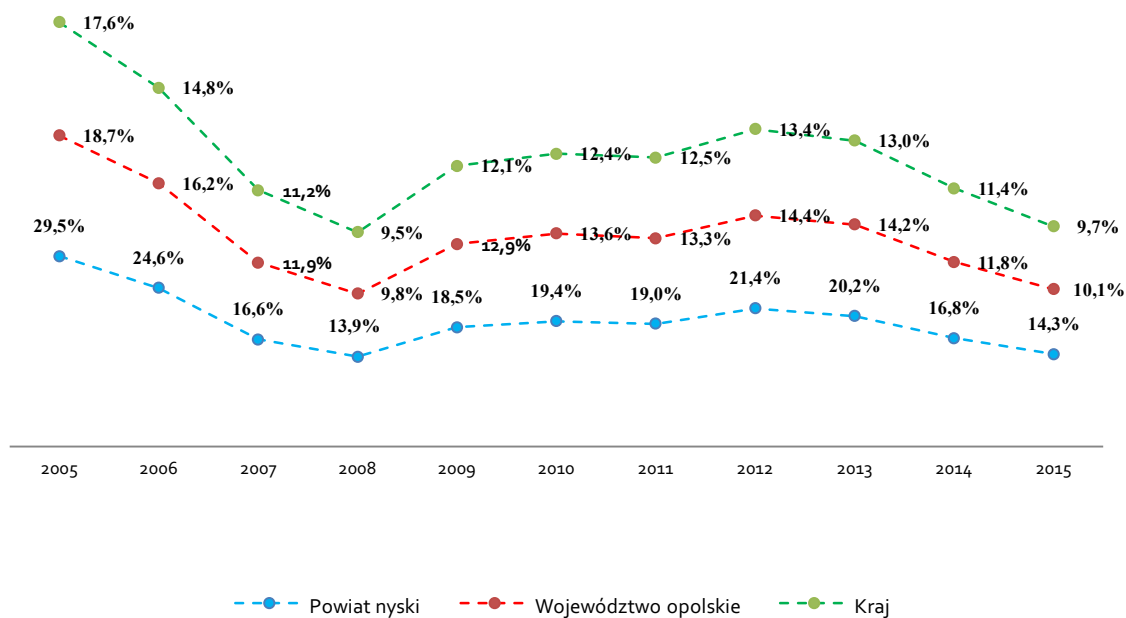
Teren powiatu nyskiego zamieszkuje 138 969 osób¹, najwięcej w miastach Nysa oraz Głuchołazy, najmniej w Korfantowie, a wśród gmin wiejskich, w gminie Nysa, najmniej natomiast w gminie

¹ Główny Urząd Statystyczny – zestawienie dla powiatu nyskiego – dane za rok 2015.

Pakośćawice i Kamiennik. Łącznie na obszarze miejskim mieszka 52,6% ludności powiatu, na terenach wiejskich 47,4%.

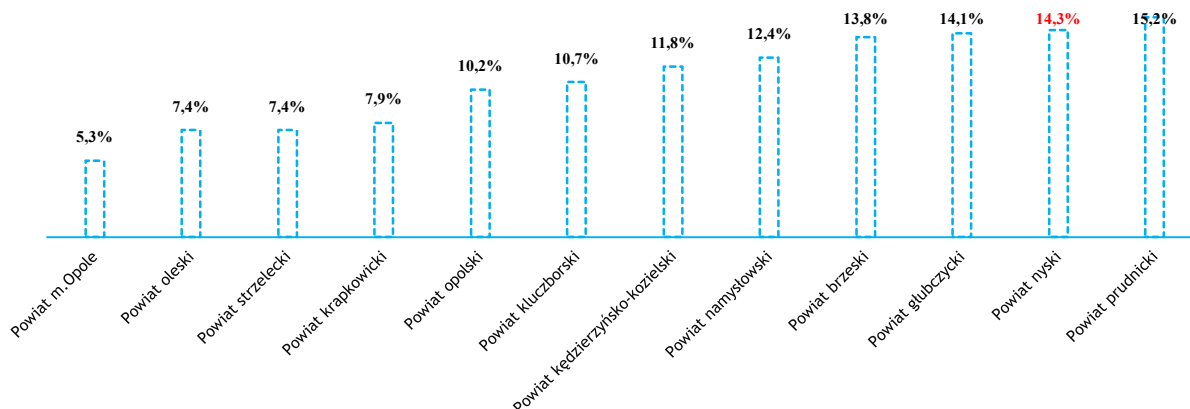
Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie nyskim według stanu na dzień 31.12.2015 roku wynosiła 14,3%. Bezrobocie w powiecie nyskim systematycznie maleje od 2013 roku.

Wykres 1. Stopa bezrobocia w powiecie, województwie opolskie i kraju w latach 2005-2015²

Obszar województwa opolskiego cechuje się istotnym zróżnicowaniem pod względem stopy bezrobocia w poszczególnych powiatach. Różnica pomiędzy miastem Opole, które według stanu na dzień 31.12.2015 r. jest w województwie miejscem o najniższej stopie bezrobocia a powiatem prudnickim o najwyższej stopie bezrobocia wynosi 9,9 p. p. W tym zestawieniu powiat nyski zajmuje 11miejsce.

Wykres 2. Stopa bezrobocia w powiatach województwa opolskiego (2015 r.)³

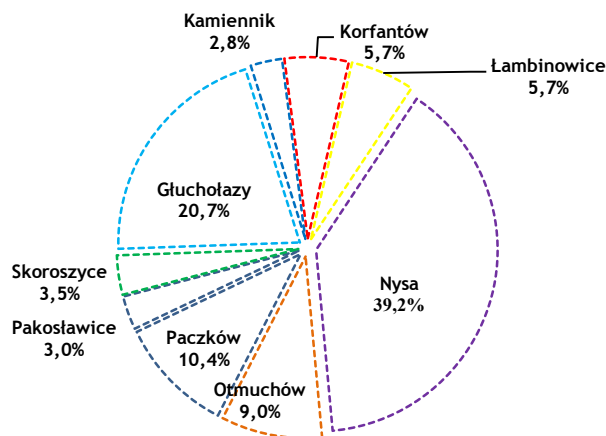

² Główny Urząd Statystyczny – zestawienie dla powiatu nyskiego, województwa opolskiego i kraju – stan z dnia 31.12.2015 r.

³ Statystyki Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu – stan z dnia 31.12.2015 r.

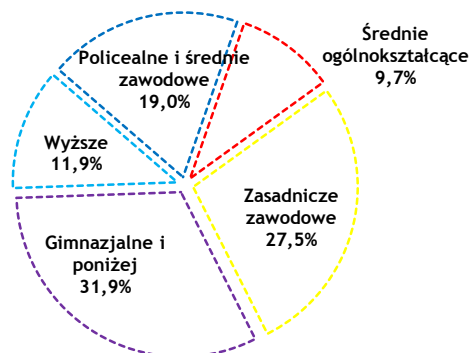
Wśród osób bezrobotnych w powiecie nyskim największy odsetek zamieszkuje w gminie Nysa (39,2%), Głuchołazy (20,7%) oraz Otmuchów (9,0%), najmniejszy natomiast w gminie Skoroszyce (3,5%), Pakosławice (3,0%) oraz Kamiennik (2,8%).

Wykres 3. Osoby bezrobotne w powiecie nyskim według gminy miejsca zamieszkania⁴

Biorąc pod uwagę wykształcenie osób bezrobotnych w powiecie nyskim, największy odsetek posiada wykształcenie gimnazjalne i poniżej (31,9%), następnie zasadnicze zawodowe (27,5%) oraz policealne i średnie zawodowe (19,0%). 11,9% osób bezrobotnych ukończyło studia wyższe, a 9,7% posiada wykształcenie średnie ogólnokształcące.

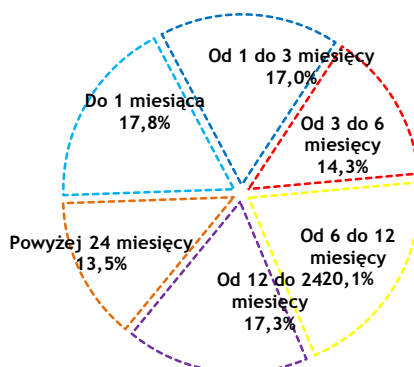
Wykres 4. Osoby bezrobotne w powiecie nyskim według wykształcenia⁵

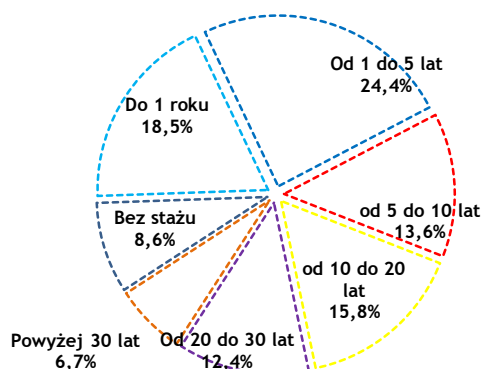
Wśród osób bezrobotnych z terenu powiatu nyskiego, 13,5% pozostaje bez pracy przez okres dłuższy niż 24 miesiące, a 20,1% od 6 do 12 miesięcy. 17,3% to osoby bezrobotne, które nie podjęły zatrudnienia w okresie od 12 do 24 miesięcy. W Powiatowym Urzędzie Pracy w Nysie zarejestrowanych jest 17,0% osób, które pozostają bez zatrudnienia przez okres od 1 do 3 miesięcy. 14,3% nie znalazło zatrudnienia przez okres od 3 do 6 miesięcy, a 17,8% do 1 miesiąca.

⁴ Sprawozdanie MPiPS Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie – stan z dnia 30.09.2016 r.

⁵ Sprawozdanie MPiPS Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie – stan z dnia 30.09.2016 r.

Wykres 5. Osoby bezrobotne w powiecie nyskim według czasu pozostawania bez pracy⁶

Największy odsetek osób bezrobotnych w powiecie nyskim posiada staż pracy od 1 do 5 lat (24,4%). 8,6% nie posiada stażu pracy, 15,8% podejmowało zatrudnienie przez okres od 10 do 20 lat, a 18,5% posiada niewielki staż pracy, do 1 roku. W dalszej kolejności, w rejestrze osób bezrobotnych znajdują się osoby, które pracowały przez okres od 5 do 10 lat (13,6%), następnie od 20 do 30 lat (12,4%) oraz powyżej 30 lat pracy (6,7%).

Wykres 6. Osoby bezrobotne w powiecie nyskim według stażu pracy⁷

Z analizy poszczególnych grup wiekowych pod względem płci osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nysie wynika, że najistotniejsze rozbieżności pojawiają się w grupach wiekowych 18-24 lata oraz 25-34 lata. Następuje wtedy znacząca zmiana w strukturze osób bezrobotnych pod względem płci, szczególnie w porównaniu z kolejnymi dwoma grupami wiekowymi. Wysoki odsetek kobiet bezrobotnych w tych grupach spowodowany jest w dużym stopniu faktem urodzenia i wychowywania dziecka. Pokazują to dane w kolejnych zestawieniach, z których wynika, że kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka stanowią aż 24,9% wszystkich kobiet zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nysie.

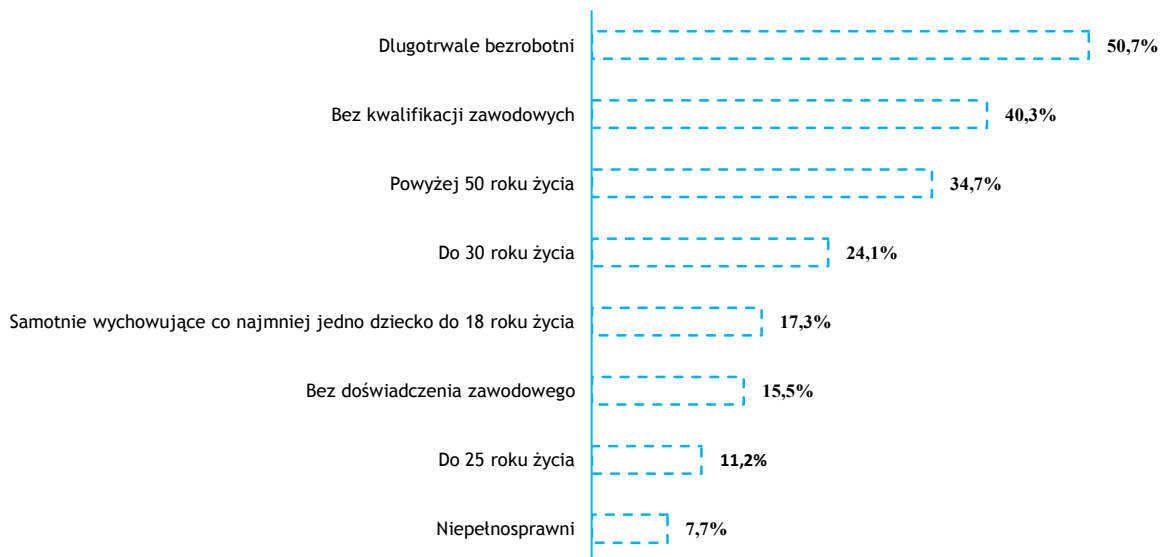
⁶ Sprawozdanie MPiPS Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie – stan z dnia 30.09.2016 r.

⁷ Sprawozdanie MPiPS Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie – stan z dnia 30.09.2016 r.

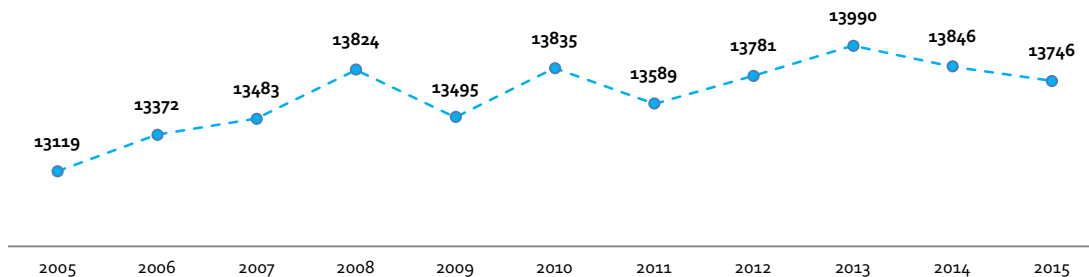
Z analizy grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powiecie nyskim, wynika, że największy odsetek osób bezrobotnych to długotrwale bezrobotni (50,7%), bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych (40,3%) oraz osoby do 50 roku życia (34,7%).

Wykres 7. Odsetek bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powiecie nyskim (stan na dzień 30.09.2016 r.)⁸

Według stanu na dzień 31.12.2015 r. w rejestrze REGON na terenie powiatu nyskiego zarejestrowanych było 13746 podmiotów gospodarki. Od 2013 roku liczba podmiotów w powiecie maleje, w 2013 roku wynosiła 13990. Pod tym względem powiat nyski nie wyróżnia się jednak na tle innych powiatów województwa opolskiego, 7 z nich w okresie od 2013 roku również odnotowało spadek liczby podmiotów gospodarki.

Wykres 8. Liczba podmiotów gospodarki w powiecie w latach 2005-2015⁹

⁸ Sprawozdanie MPIPS Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie – stan z dnia 30.09.2016 r.

⁹ Główny Urząd Statystyczny – zestawienie dla powiatu nyskiego – stan z dnia 31.12.2015 r.

Biorąc pod uwagę klasy wielkości podmiotów gospodarki, na terenie powiatu nyskiego, 95,8% to firmy jednoosobowe i zatrudniające do 9 pracowników. 3,6% to firmy w klasie wielkości 10-49 pracowników, a 0,6% to firmy w klasie wielkości 50-249. Na terenie powiatu zarejestrowanych jest 6 firm, które zatrudniają od 250-999 pracowników. Najwięcej podmiotów gospodarki zlokalizowanych jest na terenie miasta Nysa, najmniej natomiast w gminie Kamiennik.

Według stanu na dzień 31.12.2015 roku, najwięcej podmiotów gospodarki w powiecie nyskim prowadzi działalność związaną z handlem i naprawami (27,8%), budownictwem (13,3%) oraz działalnością związaną z obsługą rynku nieruchomości (9,6%). Poniższy wykres przedstawia rozkład podmiotów gospodarki w powiecie pod względem rodzaju prowadzonej działalności.

Wykres 9. Podmioty gospodarki w powiecie nyskim według sekcji PKD 2007 (2015 r.)¹⁰

¹⁰ Główny Urząd Statystyczny – zestawienie dla powiatu nyskiego – stan z dnia 31.12.2015 r.

2. Osoby bezrobotne poniżej 30 roku życia

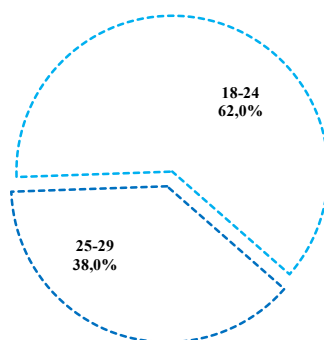
2.1. Profil demograficzny badanej grupy

Respondentami w prezentowanej grupie były osoby bezrobotne poniżej 30 roku życia z terenu powiatu nyskiego. Badanie przeprowadzono na reprezentatywnej próbie w oparciu o rzeczywisty rozkład względem zmiennych płeć oraz wiek (18-24 l., 25-29).

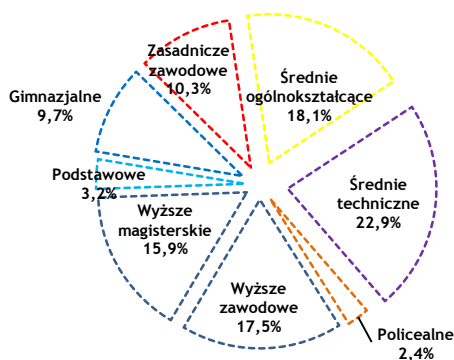
W badaniu udział wzięło 54,0% kobiet oraz 46,0% mężczyzn, 56,1% respondentów zamieszkujących obszar miejski i 43,9% zamieszkujących obszary wiejskie powiatu nyskiego.

Wykres 10. Respondenci względem grup wiekowych

Spośród badanych największą grupę stanowiły osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym oraz średnim technicznym, odpowiednio 18,1% i 22,9%. 10,3% posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe, 15,9% wyższe magisterskie, 17,5% wyższe zawodowe, a 9,7% gimnazjalne. Najmniej liczna grupa badanych posiada wykształcenie podstawowe (3,2%) oraz policealne (2,4%).

Wykres 11. Respondenci względem wykształcenia

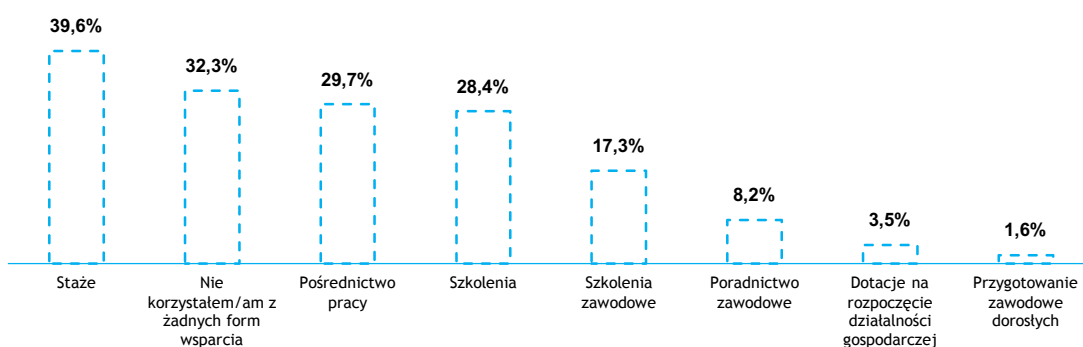
Spośród ankietowanych, 84,1% pozostaje bez pracy od 1 do 12 miesięcy, 15,9% powyżej 12 miesięcy.

9,4%

badanych przyznaje, że w chwili obecnej pracuje bez umowy o pracę.

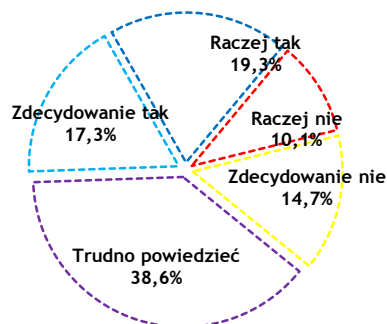
W odniesieniu do form wsparcia oferowanego przez Powiatowy Urząd Pracy w Nysie, największy odsetek badanych deklaruje, że brali udział w stażach (39,6%). 32,3% bezrobotnych twierdzi, że nie korzystali z żadnych form wsparcia, 29,7% korzystało z pośrednictwa pracy, a 28,4% brało udział w szkoleniach. Najmniej liczna grupa ankietowanych skorzystała z poradnictwa zawodowego (8,2%), dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej (3,5%), przygotowania zawodowego dorosłych (1,6%).

Wykres 12. Formy wsparcia oferowanego przez PUP, z których skorzystali respondenci

Co trzeci badany (38,6%) nie potrafił udzielić jednoznacznej odpowiedzi na pytanie, czy formy wsparcia, z których skorzystał, poprawiły jego sytuację na rynku pracy. 17,3% ankietowanych twierdzi, że dzięki temu wsparciu ich sytuacja na rynku pracy zdecydowanie się poprawiła. 19,3% twierdzi, że „raczej tak”. Mniejszy odsetek badanych udzielił odpowiedzi, że wsparcie, z którego skorzystali „raczej” i „zdecydowanie” nie poprawiło ich obecnej sytuacji – odpowiednio 10,1% i 14,7%.

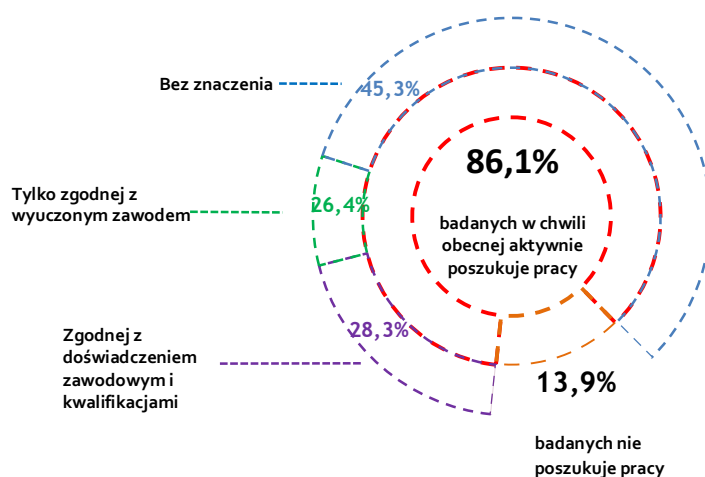
Wykres 13. Opinia respondentów odnośnie wpływu otrzymanego wsparcia na poprawę ich sytuacji na rynku pracy

2.2. Aktywność w poszukiwaniu zatrudnienia

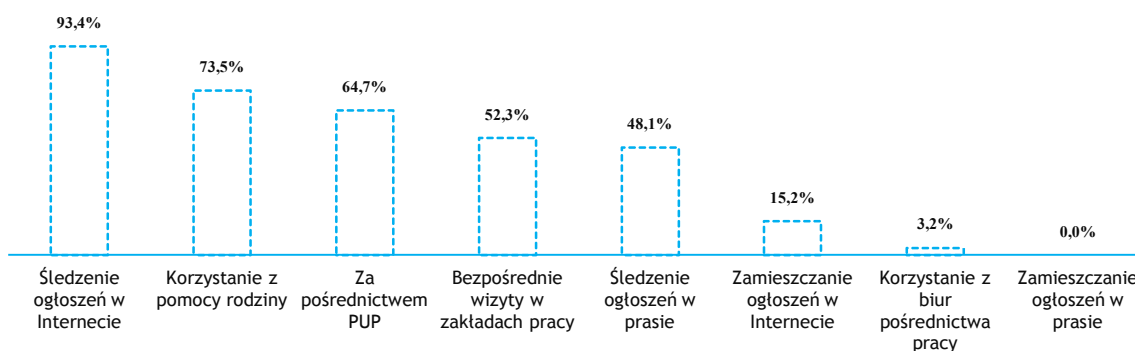
86,1% respondentów deklaruje, że poszukuje zatrudnienia w chwili obecnej. Dla 45,3% ankietowanych nie ma znaczenia, czy podejmą pracę zgodną z zawodem lub doświadczeniem i kwalifikacjami. Odmiennie deklarują pozostałe dwie grupy; poszukiwanie zatrudnienia zgodnego z doświadczeniem i kwalifikacjami zawodowymi deklaruje 28,3%, z wyuczonym zawodem - 26,4 %.

Wykres 14. Aktywne poszukiwanie zatrudnienia i rodzaj poszukiwanej pracy

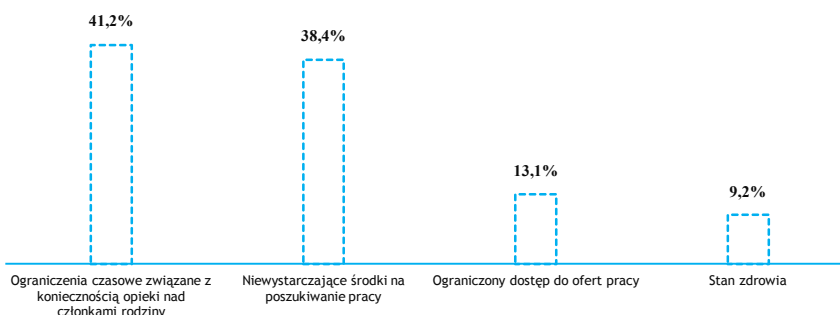
Z analizy deklaracji respondentów wynika, że na etapie poszukiwania pracy skupiają się oni na głównie na 3 metodach: śledzenie ogłoszeń w Internecie (93,4%), korzystanie z pomocy rodziny (73,5%) oraz poszukiwanie zatrudnienia za pośrednictwem PUP (64,7%). 52,3% twierdzi, że poszukuje pracy bezpośrednio odwiedzając zakłady pracy, a 48,1% śledzi ogłoszenia w prasie. 15,2% badanych zamieszcza własne ogłoszenia w Internecie. Najmniejszy odsetek poszukuje zatrudnienia poprzez biura pośrednictwa pracy (3,2%). Żaden z respondentów nie zadeklarował, że zamieszcza własne ogłoszenia w prasie.

Wykres 15. Metody poszukiwania zatrudnienia

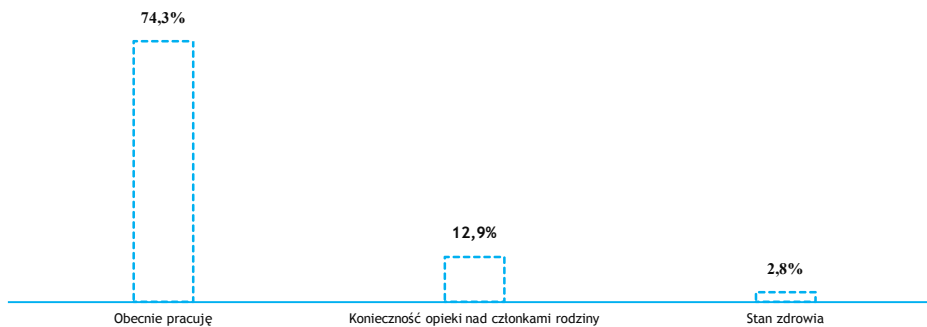
Ograniczenia w aktywnym poszukiwaniu pracy deklaruje aż 23,1% respondentów, którzy w chwili obecnej poszukują zatrudnienia. Warto nadmienić, że w przeważającej większości są to kobiety. Spośród przeszkód utrudniających poszukiwanie zatrudnienia ankieterzy zwrócili uwagę na ograniczenia czasowe związane z opieką nad członkami rodziny (41,2%), ograniczone możliwości finansowe (38,4%), problemy w uzyskaniu informacji o wolnych miejscach pracy (13,1%) oraz stan zdrowia (9,2%).

Wykres 16. Przeszkody utrudniające poszukiwanie zatrudnienia

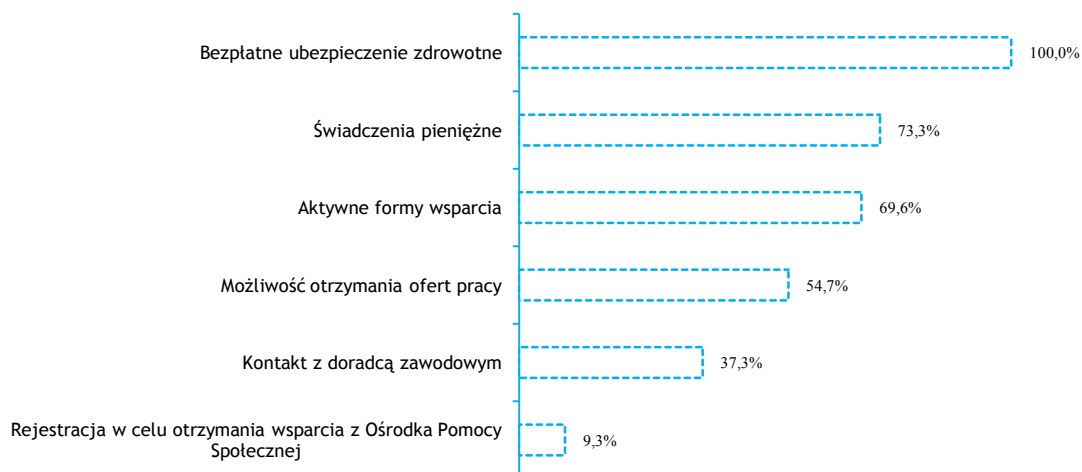
Na pytanie o czynniki decydujące o braku aktywności w poszukiwaniu pracy, skierowane do 13,9% respondentów, którzy nie poszukują pracy, 74,3,0% zaznacza, że w chwili obecnej podejmują pracę bez umowy. 12,9% ankieterów twierdzi, że nie poszukują pracy z uwagi na ograniczenia czasowe związane z koniecznością opieki nad członkami rodziny. Kolejna, nieznaczna grupa podkreśla natomiast stan zdrowia (2,8%).

Wykres 17. Czynniki warunkujące brak aktywności w poszukiwaniu zatrudnienia

Oczekiwania osób bezrobotnych poniżej 30 roku życia w stosunku do Powiatowego Urzędu Pracy są wyraźnie wysokie. Wszyscy badani wskazali na bezpłatne ubezpieczenie społeczne (100%), 73,3% na świadczenia pieniężne, a 69,6% na aktywne formy wsparcia. 54,7% badanych rejestracja w Urzędzie daje możliwość otrzymania pracy, a dla 37,3% ważny jest kontakt z doradcą zawodowym. 9,3% deklaruje rejestrację w Urzędzie w celu otrzymania wsparcia z Ośrodka Pomocy Społecznej.

Wykres 18. Oczekiwania wobec Powiatowego Urzędu Pracy

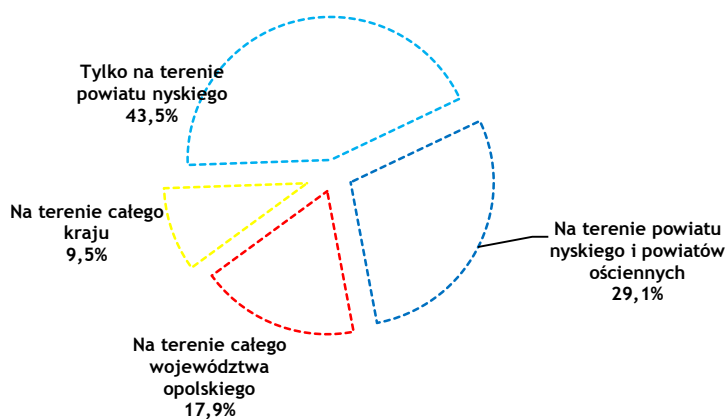

Analiza danych wskazuje, że 43,5% badanych podjęłoby zatrudnienie tylko na terenie powiatu nyskiego, 29,1% również na terenie powiatów ościennych, 17,9% na terenie województwa opolskiego, a 9,5% także poza województwem opolskim.

2230 zł

oczekiwane miesięczne
wynagrodzenie netto

Wykres 19. Mobilność zawodowa respondentów

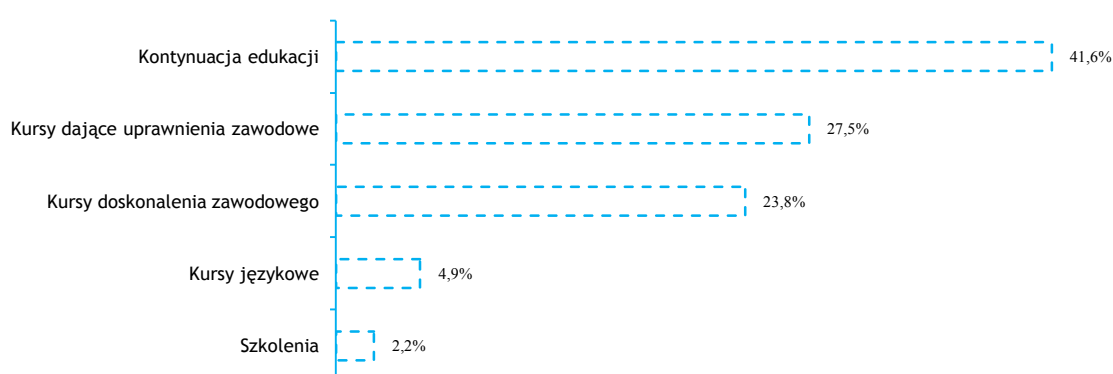
31,3% respondentów przebywało przynajmniej raz poza granicami kraju w celach zarobkowych. W przypadku 63,1% badanych na decyzję o powrocie miała wpływ chęć powrotu do rodziny, w przypadku pozostałych osób z góry ustalony termin powrotu do kraju.

Nad wyjazdem za granicę w celach zarobkowych zastanawia się aż 51,3% badanych. W tej grupie wyjazd taki w ciągu 12 najbliższych miesięcy planuje 29,0%.

2.3. Aktywność w podnoszeniu kwalifikacji i kompetencji zawodowych

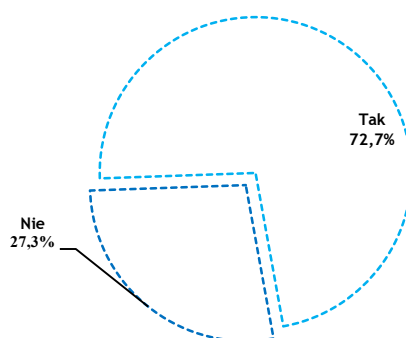
Analiza działań podejmowanych przez respondentów w celu podnoszenia kwalifikacji i kompetencji zawodowych dowodzi, że 59,2% ankietowanych nie podjęło dotychczas żadnych działań w tym kierunku. Z kolei wśród osób, które takie działania podejmowały, 41,6% kontynuowało naukę, 27,5% ukończyło kursy dające uprawnienia zawodowe, 23,8% ankietowanych ukończyło kursy doskonalenia zawodowego, 4,9% brało udział w kursach językowych. Najmniejszy odsetek badanych uczestniczył w szkoleniach (2,2%).

Wykres 20. Działania podejmowane przez osoby bezrobotne w celu podnoszenia kwalifikacji i kompetencji zawodowych

Pomimo dotychczasowej, niskiej aktywności w podnoszeniu własnych kompetencji i kwalifikacji zawodowych, 72,7% respondentów jest skłonnych uczestniczyć w szkoleniach i kursach.

Wykres 21. Zainteresowanie uczestnictwem w szkoleniach i kursach

W tym kontekście, największa liczba osób bezrobotnych wskazywała na **kurs obsługi kasy fiskalnej (16 wskazań), operatora wózka widłowego (14 wskazań), kosmetyczne (9 wskazań), kurs prawa jazdy (8 wskazań), kurs obsługi koparko-ładowarki (5 wskazań)**. 31,5% zadeklarowało chęć uczestnictwa w szkoleniach/kursach indywidualnych, 19,5% w grupowych, natomiast dla 48,0% badanych, nie ma to

znaczenia. Warto także zaznaczyć, że wśród osób bezrobotnych, które zadeklarowały chęć odbycia szkoleń i kursów, 22,8% ankietowanych nie potrafiło wskazać konkretnych kierunków.

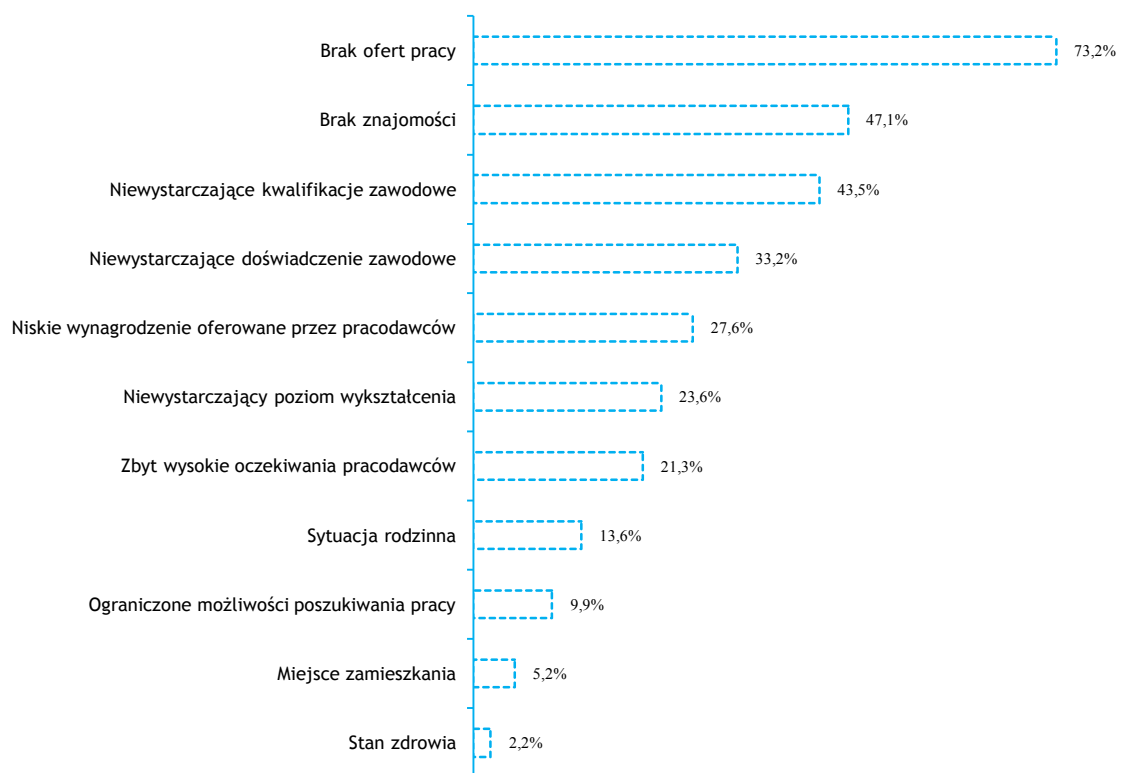
19,4% ogółu badanych zainteresowanych jest egzaminami czeladniczymi: **kucharz (7 wskazań), florysta (5 wskazań), fryzjer (4 wskazania), murarz (4 wskazania)**. Pozostali badani nie potrafili wskazać, w jakich zawodach zainteresowani byłiby egzaminami czeladniczymi lub podawali zawody, w których nie przeprowadza się egzaminów czeladniczych.

74,1% respondentów zainteresowanych jest podjęciem stażu lub przygotowania zawodowego w miejscu pracy. W kwestii staży i przygotowania zawodowego, wyraźnie największy odsetek respondentów wymienił zawód: **sprzedawcy (14 wskazań), pracownik obsługi biurowej (9 wskazań), kucharza (7 wskazań), kosmetyczki (4 wskazań), murarza (4 wskazania)**. Podobnie, jak w przypadku deklaracji chęci uczestnictwa w kursach i szkoleniach, tak i tu część respondentów, którzy są zainteresowani podjęciem stażu lub przygotowania zawodowego, nie potrafiła określić zawodów, w których chcieliby nabywać doświadczenie w formie owych staży lub przygotowania zawodowego (22,8%).

2.4. Opinie respondentów odnośnie czynników warunkujących ich obecną sytuację na rynku pracy

Spośród opinii na temat czynników decydujących o pozostawaniu osobą bezrobotną, największy odsetek badanych zwrócił uwagę na brak ofert pracy (73,2%), brak znajomości (47,1%) oraz niewystarczające kwalifikacje zawodowe (43,5%). W opiniach najmniej licznej grupy ankietowanych, o ich statusie osoby bezrobotnej decyduje miejsce zamieszkania (5,2%) oraz stan zdrowia (2,2%).

Wykres 22. Czynniki warunkujące status osoby bezrobotnej w opiniach respondentów

3. Osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia

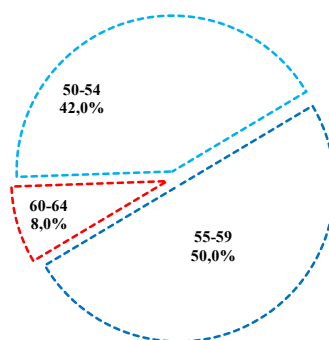
3.1. Profil demograficzny badanej grupy

Respondentami w prezentowanej grupie były osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia z terenu powiatu nyskiego. Badanie przeprowadzono na reprezentatywnej próbie w oparciu o rzeczywisty rozkład względem zmiennych płeć oraz wiek (50-54 l., 55-59 l., 60-64 l.).

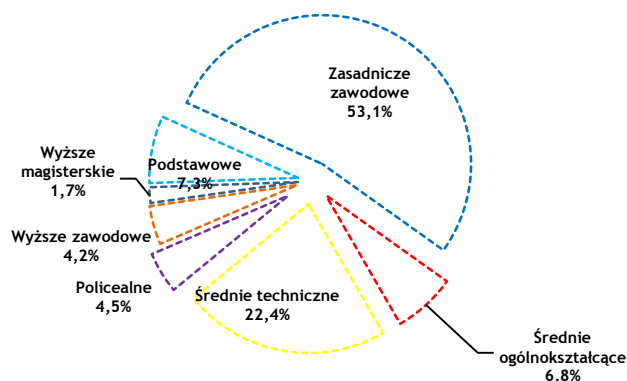
W badaniu udział wzięło 39,3% kobiet oraz 60,7% mężczyzn, 43,8% respondentów zamieszkujących obszar miejski i 56,2% zamieszkujących obszary wiejskie powiatu nyskiego.

Wykres 23. Respondenci względem grup wiekowych

Spośród badanych największa grupa posiadała wykształcenie zasadnicze zawodowe (53,1%) oraz średnie techniczne (22,4%). Bezrobotni z wykształceniem średnim ogólnokształcącym stanowili 6,8% badanych, a z wykształceniem podstawowym 7,3%. Najmniej liczna grupa badanych posiada wykształcenie wyższe magisterskie (1,7%), policealne (4,5%) oraz wyższe zawodowe.

Wykres 24. Respondenci względem wykształcenia

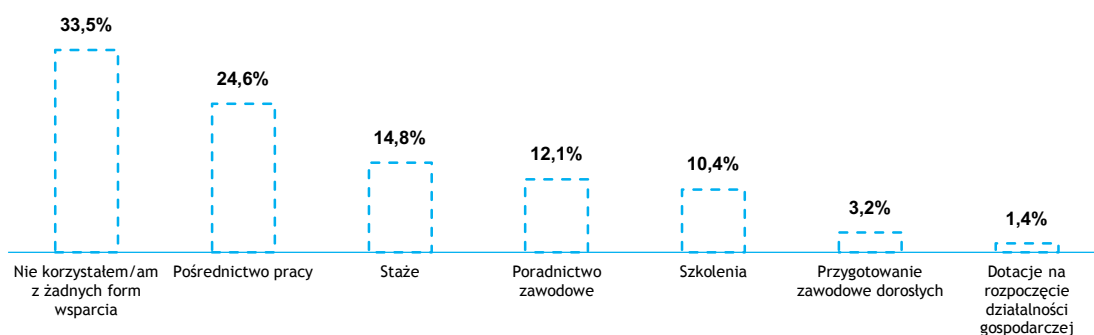
Spośród ankietowanych, 89,5% pozostaje bez pracy od 1 do 12 miesięcy, 11,5% powyżej 12 miesięcy.

3,5%

badanych przyznaje, że w chwili obecnej pracuje bez umowy o pracę.

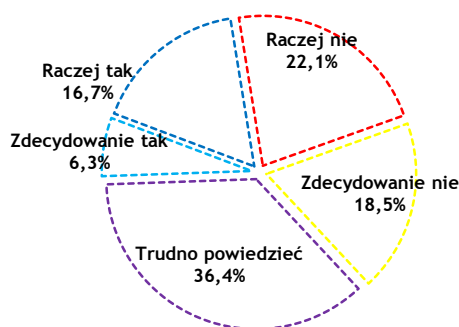
W odniesieniu do form wsparcia oferowanego przez Powiatowy Urząd Pracy w Nysie, największy odsetek badanych deklaruje, że nie korzystał z żadnych form wsparcia (33,5%). 24,6% bezrobotnych korzystało z pośrednictwa pracy, 14,8% odbywało staż, a 12,1% korzystało z poradnictwa zawodowego. Najmniej liczna grupa ankietowanych skorzystała ze szkoleń (10,4%), przygotowania zawodowego dorosłych (3,2%) oraz dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej (1,4%).

Wykres 25. Formy wsparcia oferowanego przez PUP, z których skorzystali respondenci

36,4% badanych nie potrafi ocenić wpływu otrzymanego wsparcia ich sytuację na rynku pracy. 6,3% ankietowanych twierdzi, że dzięki temu wsparciu ich sytuacja na rynku pracy zdecydowanie się poprawiła. 16,7% twierdzi, że „raczej tak”. Większy odsetek badanych udzielił odpowiedzi, że wsparcie, z którego skorzystali „raczej” i „zdecydowanie” nie poprawiło ich obecnej sytuacji – odpowiednio 22,1% i 18,5%.

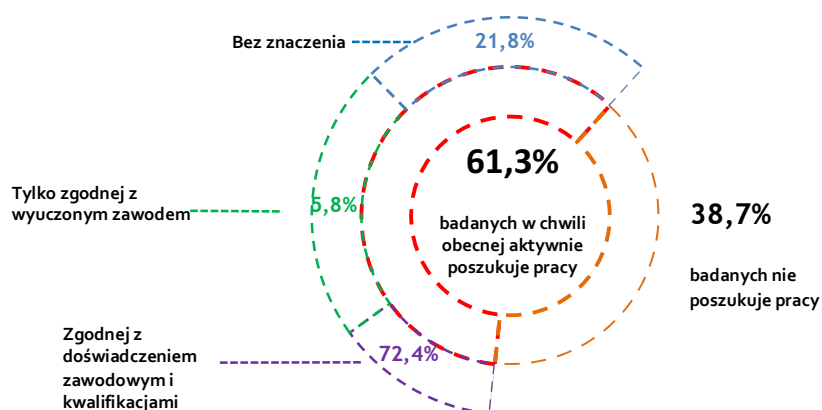
Wykres 26. Opinia respondentów odnośnie wpływu otrzymanego wsparcia na poprawę ich sytuacji na rynku pracy

3.2. Aktywność w poszukiwaniu zatrudnienia

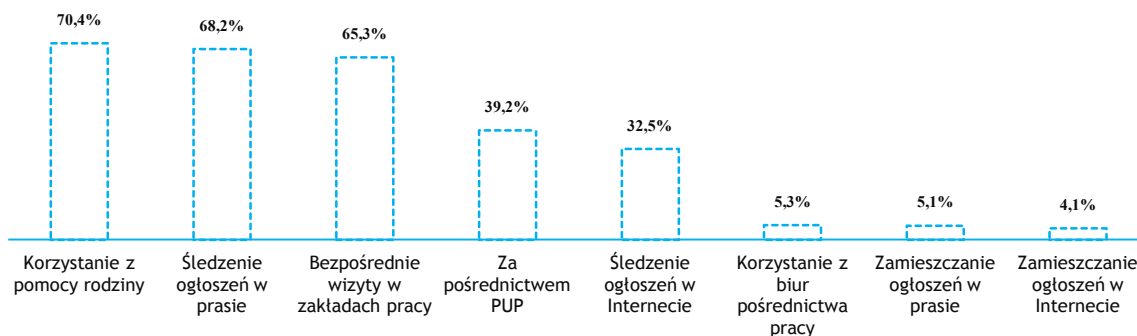
61,3% respondentów deklaruje, że poszukuje zatrudnienia w chwili obecnej. Dla 21,8% ankietowanych nie ma znaczenia, czy podejmą pracę zgodną z zawodem lub doświadczeniem i kwalifikacjami. Odmiennie deklarują pozostałe dwie grupy; poszukiwanie zatrudnienia zgodnego z doświadczeniem i kwalifikacjami zawodowymi deklaruje 72,4%. Pracy zgodnej z wyuczonym zawodem zamierza poszukiwać zaledwie 5,8%.

Wykres 27. Aktywne poszukiwanie zatrudnienia i rodzaj poszukiwanej pracy

Z analizy deklaracji respondentów wynika, że na etapie poszukiwania pracy skupiają się oni na trzech metodach: korzystanie z pomocy rodziny (70,4%), śledzenie ogłoszeń w prasie (68,2%) oraz bezpośrednio wizyty w zakładzie pracy (65,3%). 39,2% poszukuje pracy za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy, 32,5% badanych poszukuje ogłoszeń w Internecie. Najmniejszy odsetek ankietowanych korzysta z biur pośrednictwa pracy (5,3%) zamieszcza własne ogłoszenia w prasie (5,1%) oraz w Internecie (4,1%).

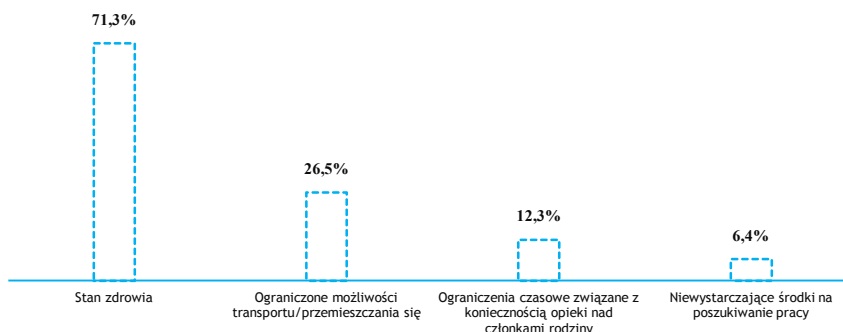
Wykres 28. Metody poszukiwania zatrudnienia

Ograniczenia w aktywnym poszukiwaniu pracy deklaruje aż 59,2% respondentów, którzy w chwili obecnej poszukują zatrudnienia.

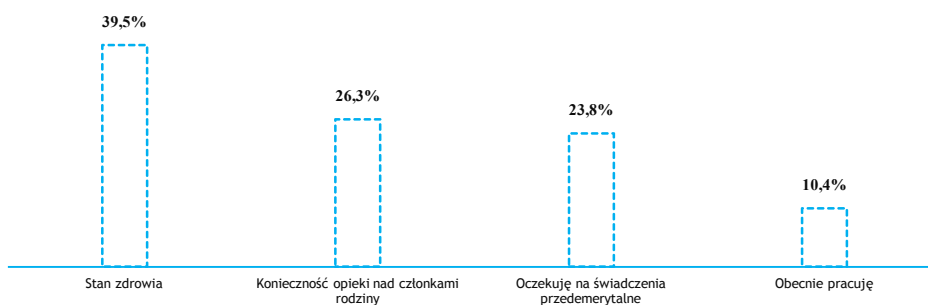
Spośród przeszkód utrudniających poszukiwanie zatrudnienia ankietowani zwrócili uwagę przede wszystkim na stan zdrowia (71,3%) oraz ograniczone możliwości transportu/przemieszczania się (26,5%). Dla 12,3% są to ograniczenia czasowe związane z opieką nad członkami rodziny, a dla 6,4% niewystarczające środki finansowe na poszukiwanie pracy.

Wykres 29. Przeszkody utrudniające poszukiwanie zatrudnienia

Na pytanie o czynniki decydujące o braku aktywności w poszukiwaniu pracy, skierowane do 38,7% respondentów, którzy nie poszukują pracy, 39,5% zaznacza, że sytuacja ta ma związek ze stanem zdrowia. 26,3% nie szuka pracy z uwagi na konieczność opieki nad członkami rodziny. Podobny odsetek badanych (23,8%) w chwili obecnej nie poszukuje pracy, ponieważ oczekuje na świadczenia przedemerytalne. 10,4% deklaruje z kolei, że w chwili obecnej pracuje.

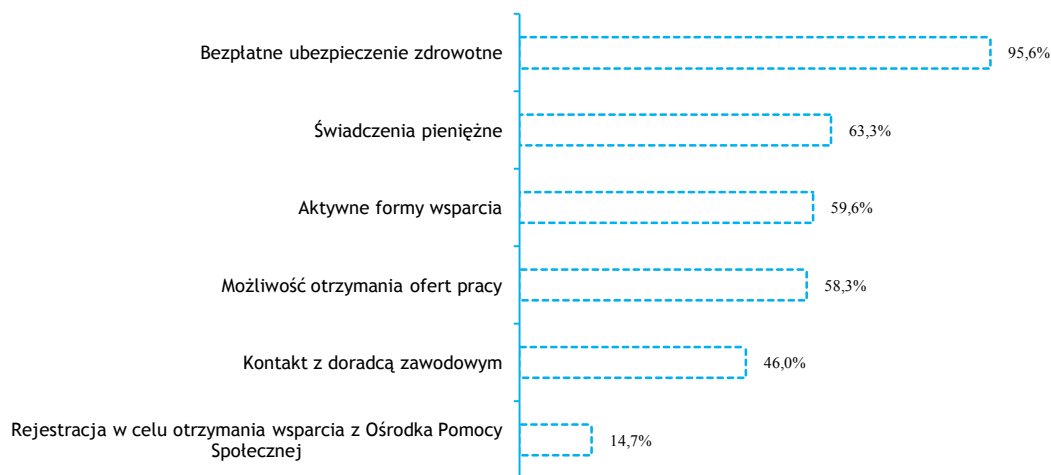
Wykres 30. Czynniki warunkujące brak aktywności w poszukiwaniu zatrudnienia

W dalszej kolejności poproszono badanych o wskazanie głównych oczekiwań w stosunku do Powiatowego Urzędu Pracy. Z analizy danych wynika, że osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia mają najwyższe (wśród badanych grup) oczekiwania wobec Urzędu. Niemal wszyscy badani wskazali w pierwszej kolejności na bezpłatne ubezpieczenie społeczne (95,6%). Ponad połowa badanych zadeklarowała również świadczenia pieniężne (63,3%), aktywne formy wsparcia (59,6%) oraz możliwość otrzymania ofert pracy (58,3%). Relatywnie wysoki odsetek (46,0%) oczekuje kontaktu z doradcą

zawodowym. Najmniej liczna grupa badanych wskazała na rejestrację w celu otrzymania wsparcia z Ośrodka Pomocy Społecznej (14,7%).

Wykres 31. Oczekiwania bezrobotnych wobec Powiatowego Urzędu Pracy

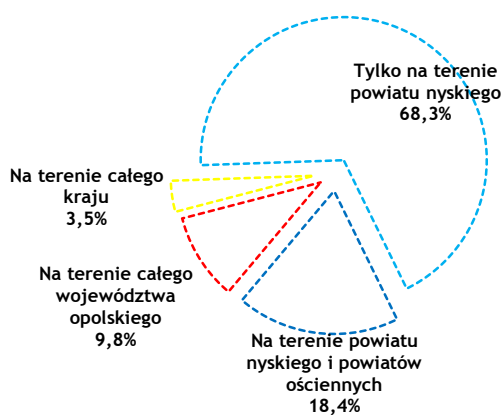

Przeprowadzone badanie wskazuje na wyraźnie niską (w porównaniu do pozostałych badanych grup) mobilność zawodową osób ankietowanych. 68,3% badanych podjęłoby zatrudnienie tylko na terenie powiatu nyskiego, 18,4% również na terenie powiatów ościennych, 9,8% na terenie województwa opolskiego, a 3,5% także poza województwem opolskim.

1820 zł

oczekiwane miesięczne
wynagrodzenie netto

Wykres 32. Mobilność zawodowa respondentów

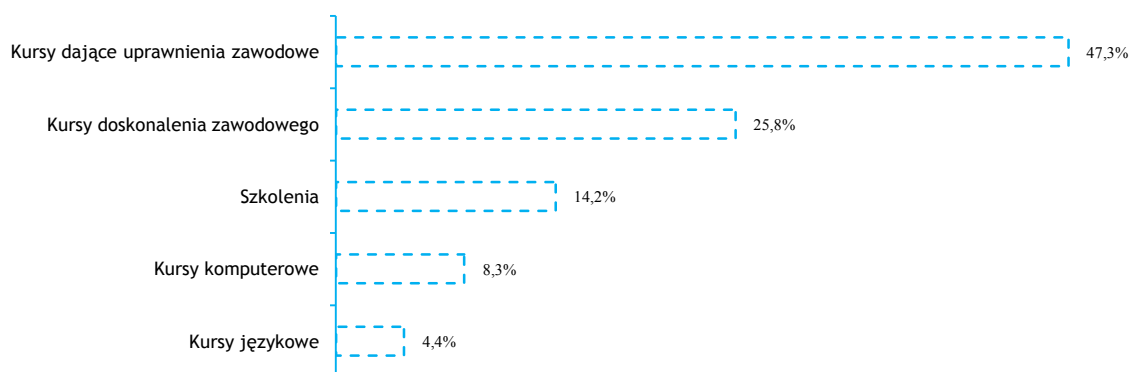
41,1% respondentów przebywało przynajmniej raz poza granicami kraju w celach zarobkowych. W przypadku 50,5% badanych na decyzję o powrocie miał wpływ z góry ustalony termin powrotu do kraju, w przypadku 31,5% chęć powrotu do rodziny. 12,0% ankietowanych powróciło do kraju z uwagi brak możliwości pracy.

Nad wyjazdem za granicę w celach zarobkowych zastanawia się 15,3,0% badanych 84,3% w tej grupie, planuje taki wyjazd taki w ciągu 12 najbliższych miesięcy.

3.3. Aktywność w podnoszeniu kwalifikacji i kompetencji zawodowych

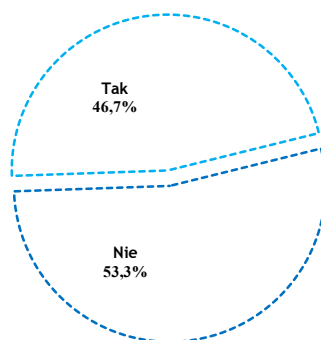
Analiza działań podejmowanych przez respondentów w celu podnoszenia kwalifikacji i kompetencji zawodowych dowodzi, że 45,9% ankietowanych nie podjęło dotychczas żadnych działań w tym kierunku. Z kolei wśród osób, które wykazały się aktywnością w tej kwestii, 47,2% uczestniczyło w kursach dających uprawnienia zawodowe. 25,8% ankietowanych ukończyło kursy doskonalenia zawodowego, 14,2% brało udział w szkoleniach. Najmniejszy odsetek badanych uczestniczył w kursach komputerowych i językowych, odpowiednio 8,3% i 4,4%.

Wykres 33. Działania podejmowane przez osoby bezrobotne w celu podnoszenia kwalifikacji i kompetencji zawodowych

Mniej niż połowa respondentów jest skłonna uczestniczyć w szkoleniach i kursach (46,7%).

Wykres 34. Zainteresowanie uczestnictwem w szkoleniach i kursach

Największa liczba osób bezrobotnych wskazywała na **kursy komputerowe (11 wskazań), operatora wózka widłowego (7 wskazań), kursy ochroniarskie (7 wskazań), kursy spawania (4 wskazania), obsługi kas fiskalnych (3 wskazania)**. 24,5% zadeklarowało chęć uczestnictwa w szkoleniach/kursach indywidualnych, 14,9% w grupowych, natomiast dla 60,6% badanych, nie ma to znaczenia.

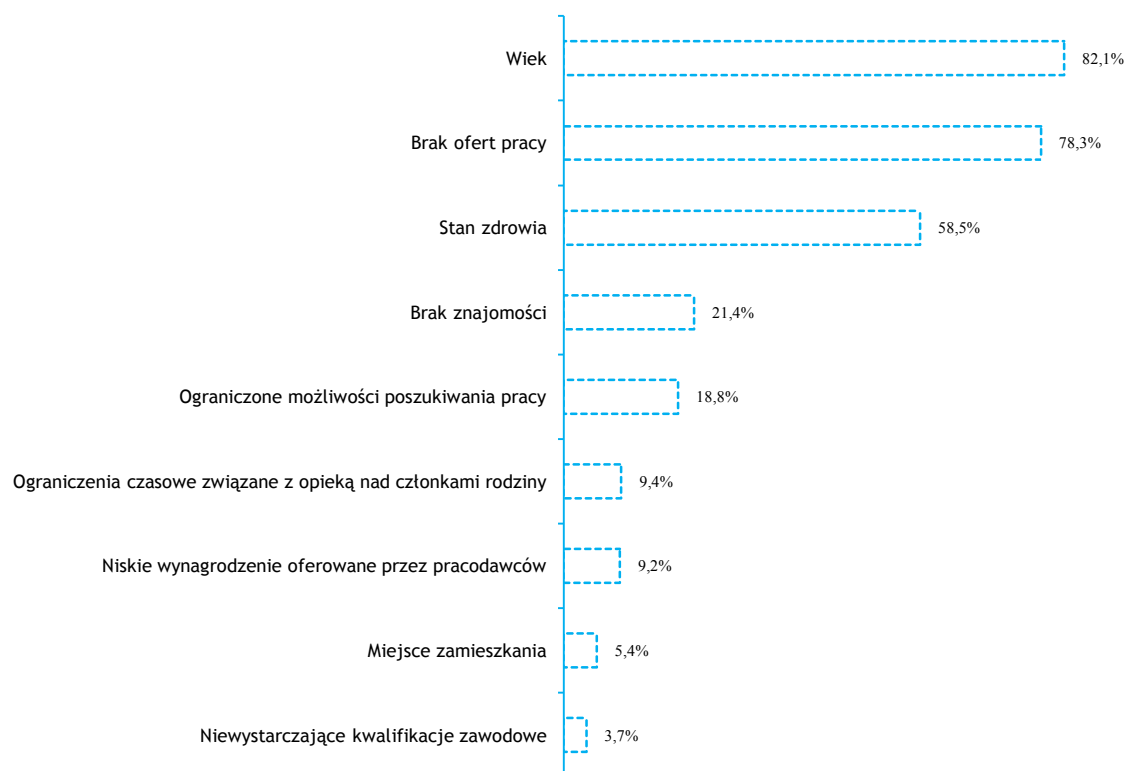
Warto także zaznaczyć, że wśród osób bezrobotnych, które zadeklarowały chęć odbycia szkoleń i kursów, 20,8% ankietowanych nie potrafi wskazać konkretnych kierunków. Żadna z osób badanych w grupie powyższej 50 roku życia nie była zainteresowana egzaminami czeladniczymi.

24,2% respondentów zainteresowanych jest podjęciem stażu lub przygotowania zawodowego w miejscu pracy. W kwestii staży i przygotowania zawodowego, wyraźnie największy odsetek respondentów wymienił zawód: **pracownika ochrony (9 wskazań), opiekun osób starszych (4 wskazania), pomoc przedszkolna (4 wskazania), pracownik ochrony (4 wskazania), krawcowa (2 wskazania)**. Pozostałe osoby nie potrafiły określić, w jakich zawodach chcieliby odbywać staż lub przygotowanie zawodowe.

3.4. Opinie respondentów odnośnie czynników warunkujących ich obecną sytuację na rynku pracy

Spośród czynników decydujących o pozostawaniu osobą bezrobotną największy odsetek badanych powyżej 50 roku życia zwrócił uwagę na trzy czynniki: wiek (82,1%) oraz brak ofert pracy (78,3%) oraz stan zdrowia (58,5%). W opiniach najmniej licznej grupy ankietowanych, o ich statusie osoby bezrobotnej decydują niewystarczające kwalifikacje zawodowe (3,7%).

Wykres 35. Czynniki warunkujące status osoby bezrobotnej w opiniach respondentów

4. Osoby długotrwale bezrobotne

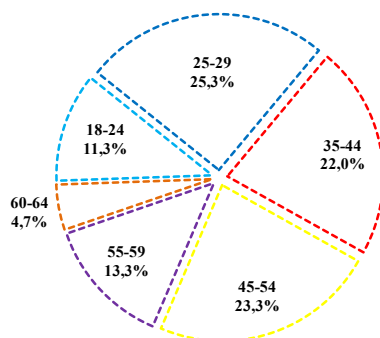
4.1. Profil demograficzny badanej grupy

Respondentami w prezentowanej grupie były osoby długotrwale bezrobotne z terenu powiatu nyskiego. Badanie przeprowadzono na reprezentatywnej próbie w oparciu o rzeczywisty rozkład względem zmiennych płeć oraz wiek (18-24 l., 25-34 l., 35-44 l., 45-54 l., 55-59 l., 60-64 l.).

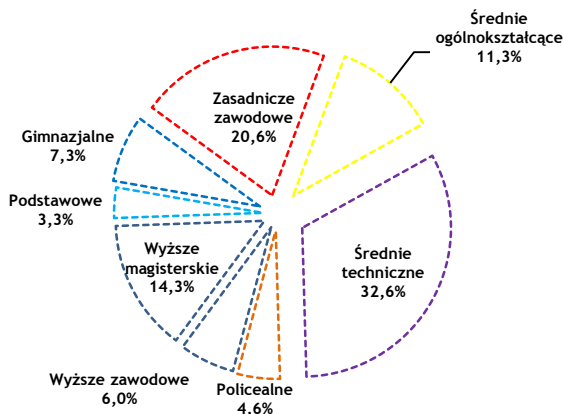
W badaniu udział wzięło 55,3% kobiet oraz 44,7% mężczyzn, 54,7% respondentów zamieszkujących obszar miejski i 45,3% zamieszkujących obszary wiejskie powiatu nyskiego.

Wykres 36. Respondenci względem grup wiekowych

Spośród badanych największa grupa posiadała wykształcenie średnie techniczne (32,6%) oraz zasadnicze zawodowe (20,6%). Wykształcenie wyższe magisterskie posiadało 14,3% badanych. Bezrobotni z wykształceniem średnim ogólnokształcącym stanowili 11,3%, a z wykształceniem wyższym zawodowym 6,0%. Najmniej liczna grupa badanych posiada wykształcenie gimnazjalne (7,3%), policealne (4,6%) oraz podstawowe (3,3%).

Wykres 37. Respondenci względem wykształcenia

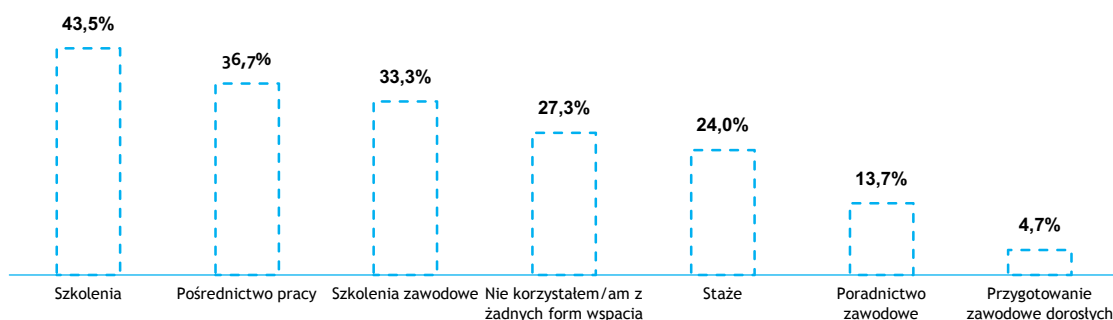

W odniesieniu do form wsparcia oferowanego przez Powiatowy Urząd Pracy w Nysie, 27,3% deklaruje, że nie korzystało z żadnych form wsparcia. Wśród osób, które korzystały z pomocy Urzędu, największy odsetek badanych deklaruje, że brał udział w szkoleniach (43,5%), a 36,7% skorzystało z pośrednictwa pracy. 33,3% uczestniczyło w szkoleniach zawodowych, a 24,0% podejmowało staż. Najmniej liczna grupa respondentów skorzystała z poradnictwa zawodowego (13,7%), przygotowania zawodowego dorosłych (4,7%) oraz dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej (3,3%).

12,7%

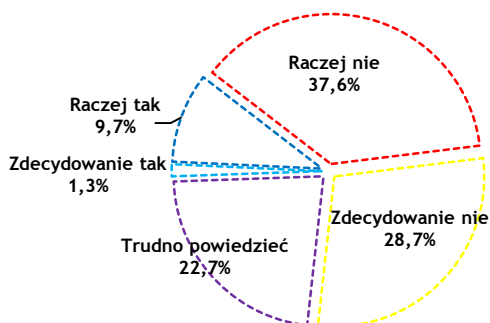
badanych przyznaje, że w chwili obecnej pracuje bez umowy o pracę.

Wykres 38. Formy wsparcia oferowanego przez PUP, z których skorzystali respondenci

Osoby długotrwale bezrobotne relatywnie najgorzej (w porównaniu z pozostałymi badanymi grupami) oceniają wpływ udzielonego wsparcia na ich sytuację na rynku pracy. 1,3% ankietowanych twierdzi, że dzięki temu wsparciu ich sytuacja na rynku pracy zdecydowanie się poprawiła. 9,7% twierdzi, że „raczej tak”. Wyraźnie większy odsetek badanych udzielił odpowiedzi, że wsparcie, z którego skorzystali „raczej” i „zdecydowanie” nie poprawiło ich obecnej sytuacji – odpowiednio 37,6% i 28,7%.

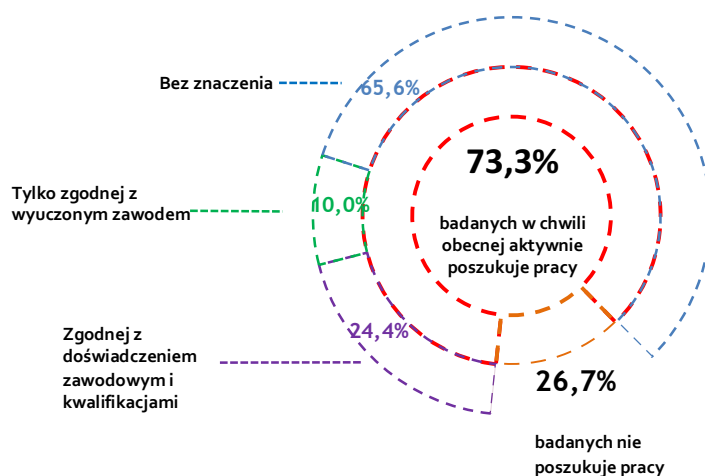
Wykres 39. Opinia respondentów odnośnie wpływu otrzymanego wsparcia na poprawę ich sytuacji na rynku pracy

4.2. Aktywność w poszukiwaniu zatrudnienia

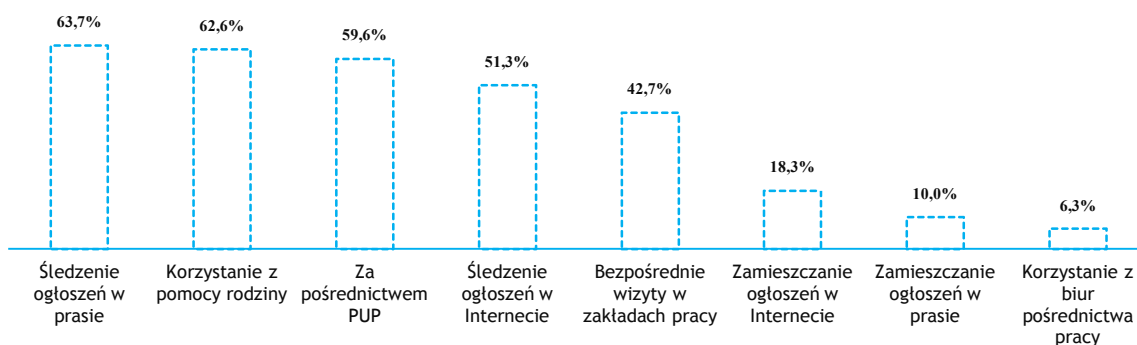
73,3% respondentów deklaruje, że poszukuje zatrudnienia w chwili obecnej. Dla 65,6% ankietowanych nie ma znaczenia, czy podejmą pracę zgodną z zawodem lub doświadczeniem i kwalifikacjami. Odmienne deklarują pozostałe dwie grupy; poszukiwanie zatrudnienia zgodnego z doświadczeniem i kwalifikacjami zawodowymi deklaruje 24,4%. 10,0% badanych wskazało na poszukiwanie pracy zgodnej z wyuczonym zawodem.

Wykres 40. Aktywne poszukiwanie zatrudnienia i rodzaj poszukiwanej pracy

Z analizy deklaracji respondentów, którzy poszukują pracy wynika, że najczęściej śledzą oni ogłoszenia w prasie (63,7%), korzystają z pomocy rodziny (62,6%), poszukują zatrudnienia za pośrednictwem PUP (59,6%), śledzą ogłoszenia w Internecie (51,3%). Na bezpośrednie wizyty w zakładzie pracy wskazało 42,7% ankietowanych. 18,1% zamieszcza ogłoszenia w Internecie, a 10,0% w prasie. Najmniejszy odsetek badanych korzysta z biur pośrednictwa pracy (6,3%).

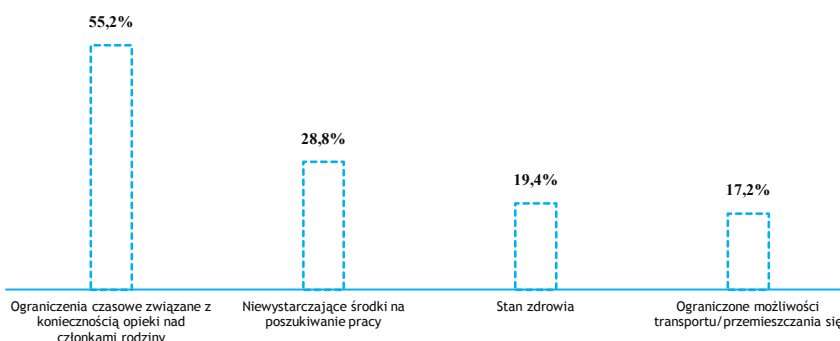
Wykres 41. Metody poszukiwania zatrudnienia

Ograniczenia w aktywnym poszukiwaniu pracy deklaruje 25,4% respondentów, którzy w chwili obecnej poszukują zatrudnienia.

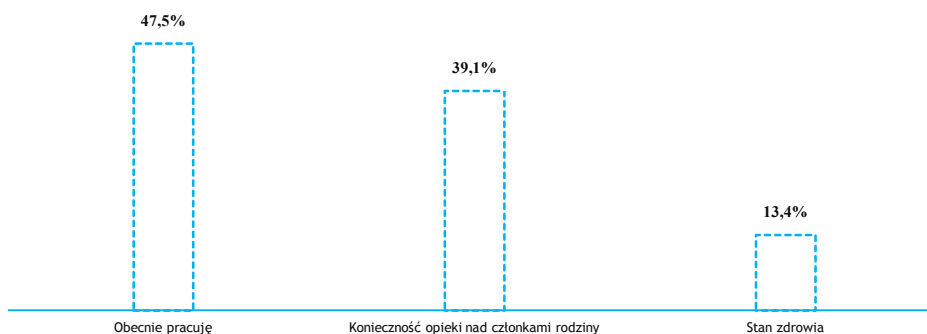
Spośród przeszkód utrudniających poszukiwanie zatrudnienia ankietowani zwrócili uwagę przede wszystkim na ograniczenia czasowe związane z opieką nad członkami rodziny (55,2%), niewystarczające środki finansowe na poszukiwanie pracy (28,8%), stan zdrowia (19,4%) oraz ograniczone możliwości transportu/przemieszczania się (17,2%).

Wykres 42. Przeszkody utrudniające poszukiwanie zatrudnienia

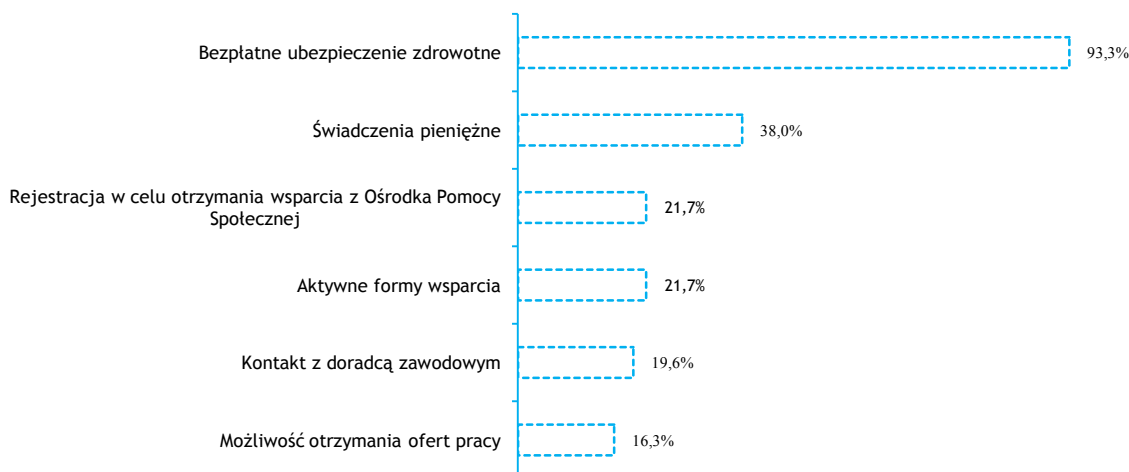
Na pytanie o czynniki decydujące o braku aktywności w poszukiwaniu pracy, skierowane do 26,7% respondentów, którzy nie poszukują pracy, 47,5% zaznacza, że obecnie podejmują zatrudnienie bez umowy o pracę. Dla 39,1% sytuacja ta ma związek z koniecznością opieki nad członkami rodziny. Pozostali ankietowani nie szukają pracy z uwagi na stan zdrowia (13,4%).

Wykres 43. Czynniki warunkujące brak aktywności w poszukiwaniu zatrudnienia

Na pytanie o oczekiwania wobec Powiatowego Urzędu Pracy ankietowani wskazywali w pierwszej kolejności na bezpłatne ubezpieczenie zdrowotne (93,3%), następnie świadczenia pieniężne (38,0%). Na korzystanie – za pośrednictwem Urzędu – z aktywnych form wsparcia zwróciło uwagę zaledwie 21,7% badanych. Najmniej liczna grupa respondentów wskazała możliwość otrzymania ofert pracy (16,3%).

Wykres 44. Oczekiwania wobec Powiatowego Urzędu Pracy

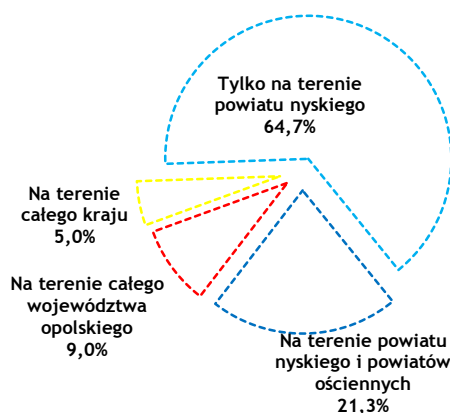

Przeprowadzone badanie wskazuje na niską mobilność zawodową. 64,7% badanych podjęłoby zatrudnienie tylko na terenie powiatu nyskiego, 21,3% również na terenie powiatów ościennych, 9,0% na terenie województwa opolskiego, a 5,0% także poza województwem opolskim.

2090 zł

oczekiwane miesięczne
wynagrodzenie netto

Wykres 45. Mobilność zawodowa respondentów

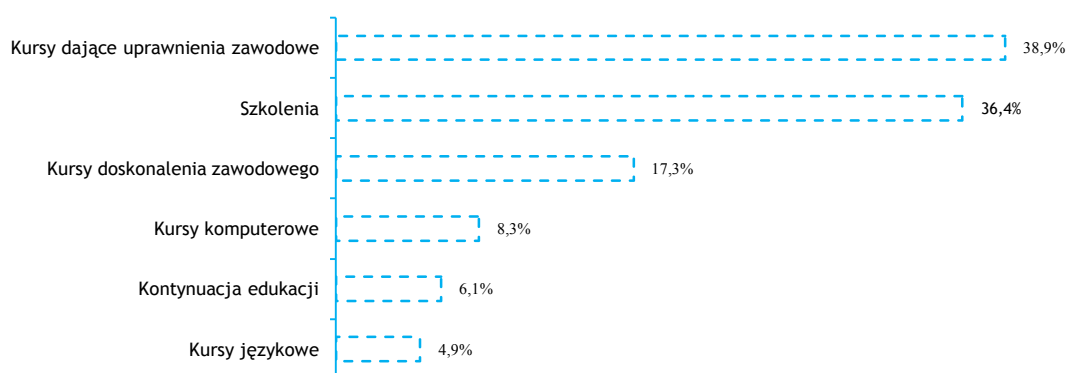
32,3% respondentów przebywało przynajmniej raz poza granicami kraju w celach zarobkowych. W przypadku 40,4% badanych, którzy przebywali za granicą, na decyzję o powrocie miał wpływ brak pracy za granicą, w przypadku 37,5% z góry ustalony termin powrotu do kraju. Pozostali respondenci zaprzestali pracy za granicą z uwagi na chęć powrotu do rodziny.

Nad wyjazdem za granicę w celach zarobkowych zastanawia się 21,7% badanych, z czego 48,3% planuje taki wyjazd taki w ciągu 12 najbliższych miesięcy.

4.3. Aktywność w podnoszeniu kwalifikacji i kompetencji zawodowych

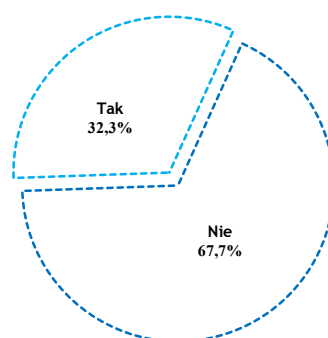
Analiza działań podejmowanych przez respondentów w celu podnoszenia kwalifikacji i kompetencji zawodowych dowodzi, że 29,3% ankietowanych nie podjęło dotychczas żadnych działań w tym kierunku, natomiast spośród osób, które podejmowały takie działania, 38,9% ankietowanych ukończyło kursy dające uprawnienia zawodowe, 36,4% brało udział w szkoleniach, a 17,3% w kursach doskonalenia zawodowego. Najmniejszy odsetek badanych uczestniczył w kursach komputerowych (8,3%), kontynuował edukację (6,1%) oraz ukończył szkolenia językowe (4,9%).

Wykres 46. Działania podejmowane przez osoby bezrobotne w celu podnoszenia kwalifikacji i kompetencji zawodowych

32,3% badanych skłonnych jest uczestniczyć w szkoleniach i kursach.

Wykres 47. Zainteresowanie uczestnictwem w szkoleniach i kursach

Największa liczba osób bezrobotnych wskazywała na kursy **obsługi kasy fiskalnej (8 wskazań)**, **komputerowe (6 wskazań)**, **pracownika ochrony (5 wskazań)**, **księgowość (4 wskazania)**, **operator wózka widłowego (3 wskazań)**, **operator koparko-ładowarki (3 wskazania)**. Spośród osób, które są

zainteresowane szkoleniami i kursami, 29,5% zadeklarowało chęć uczestnictwa w szkoleniach/kursach indywidualnych, 27,2% w grupowych, natomiast dla 43,3% badanych, nie ma to znaczenia.

Warto także zaznaczyć, że wśród osób bezrobotnych, które zadeklarowały chęć odbycia szkoleń i kursów, 7,8% ankietowanych nie potrafi wskazać konkretnych kierunków. Jest to najniższy odsetek wśród wszystkich badanych grup osób bezrobotnych.

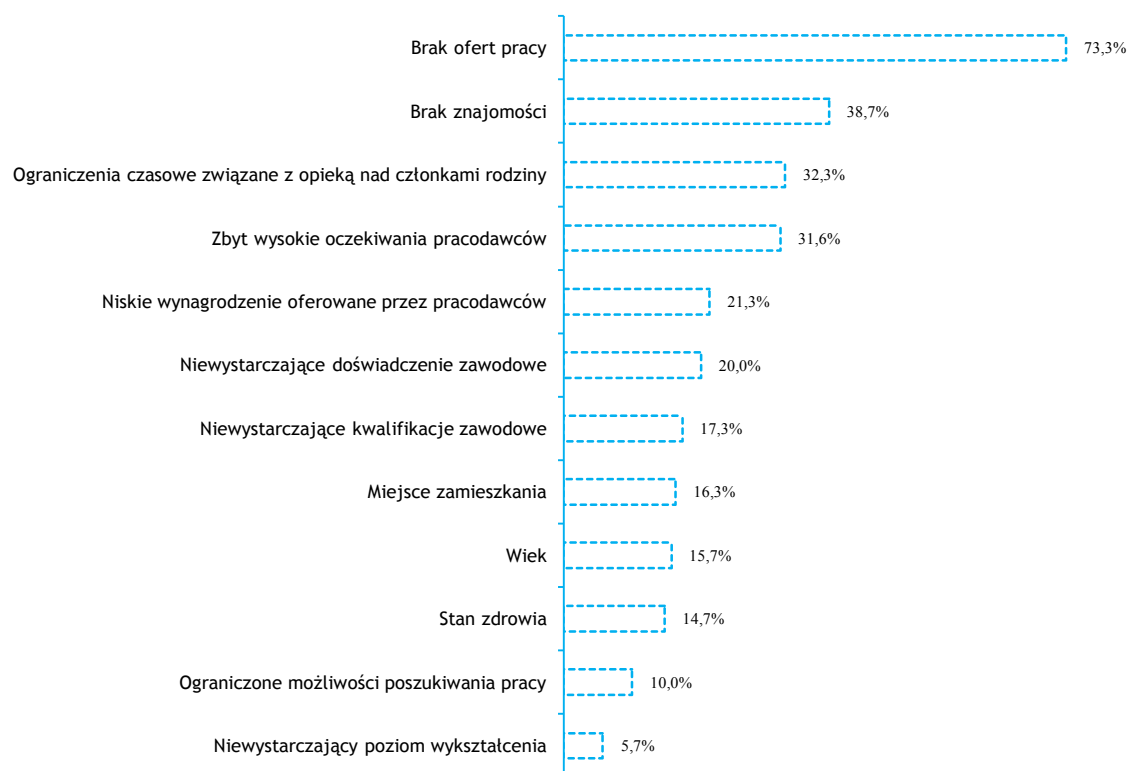
6,3% ogółu badanych zainteresowanych jest egzaminami czeladniczymi: **fryzjer (3 wskazania), kosmetyczka (2 wskazanie), cieśla (1 wskazania)**. Pozostałe osoby badane nie potrafili wskazać, w jakich zawodach zainteresowani byłiby egzaminami czeladniczymi.

47,6% respondentów zainteresowanych jest podjęciem stażu lub przygotowania zawodowego w miejscu pracy. W kwestii staży i przygotowania zawodowego, wyraźnie największy odsetek respondentów wymienił zawód: **pracownik obsługi biurowej (11 wskazań), pomoc przedszkolna (9 wskazań), pracownik budowlany (4 wskazania), mechanik samochodowy (3 wskazania), opiekun osób starszych (3 wskazania), kucharz (3 wskazania)**. Pozostałe osoby nie potrafiły określić, w jakich zawodach chcieliby odbywać staż lub przygotowanie zawodowe.

4.4. Opinie respondentów odnośnie czynników warunkujących ich obecną sytuację na rynku pracy

Spośród czynników decydujących o pozostawaniu osobą bezrobotną największy odsetek badanych zwrócił uwagę na dwa czynniki: brak ofert pracy (73,3%) , brak znajomości (38,7%), ograniczenia czasowe związane z opieką nad członkami rodziny (32,3%) oraz zbyt wysokie oczekiwania pracodawców (31,6%). W opiniach najmniej licznej grupy ankietowanych, o ich statusie osoby bezrobotnej decyduje niewystarczający niewystarczający poziom wykształcenia (5,7%).

Wykres 48. Czynniki warunkujące status osoby bezrobotnej w opiniach respondentów

5. Bezrobotne rodziny

5.1. Profil demograficzny badanej grupy

Respondentami w prezentowanej grupie były rodziny z terenu powiatu nyskiego, w których oboje małżonkowie są osobami zarejestrowanymi w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nysie. W związku z nieliczną populacją w tej grupie (53 rodziny zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nysie według stanu na dzień 31.09.2016), badanie zrealizowano na próbie 42 rodzin.

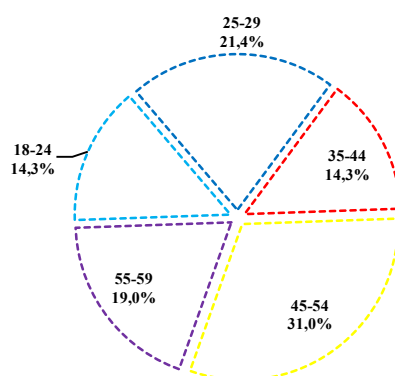

43,9%

56,1%

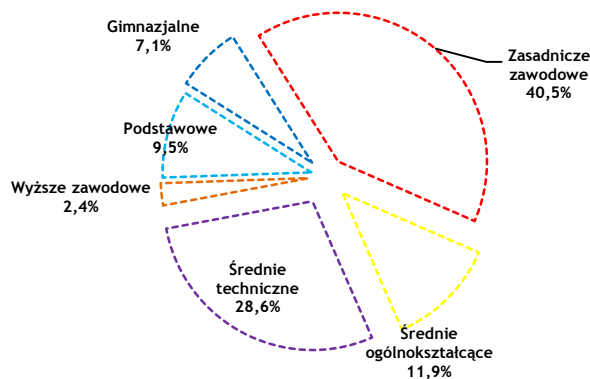
43,9% respondentów zamieszkuje obszar miejski i 56,1% zamieszkujących obszary wiejskie powiatu nyskiego.

Wykres 49. Respondenci względem grup wiekowych

Spośród badanych największą grupę stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (40,5%) oraz średnim technicznym (28,6%). 11,9% posiadało wykształcenie średnie ogólnokształcące, 9,5% podstawowe, 7,1% gimnazjalne, a 2,4% wyższe zawodowe.

Wykres 50. Respondenci względem wykształcenia

Z deklaracji respondentów wynika, że 31,0% badanych posiada 1 lub 2 dzieci, 69,0% 3 lub więcej. W rodzinach 59,7% badanych są niepełnoletnie dzieci.

Wśród badanych rodzin 83,3% korzysta z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej, 14,3% z pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Z analizy wynika, że w przypadku 78,5% badanych, w ich najbliższej rodzinie również występuje zjawisko bezrobocia. Respondenci najczęściej deklarowali, że bezrobotne jest rodzeństwo badanych oraz pełnoletnie dzieci.

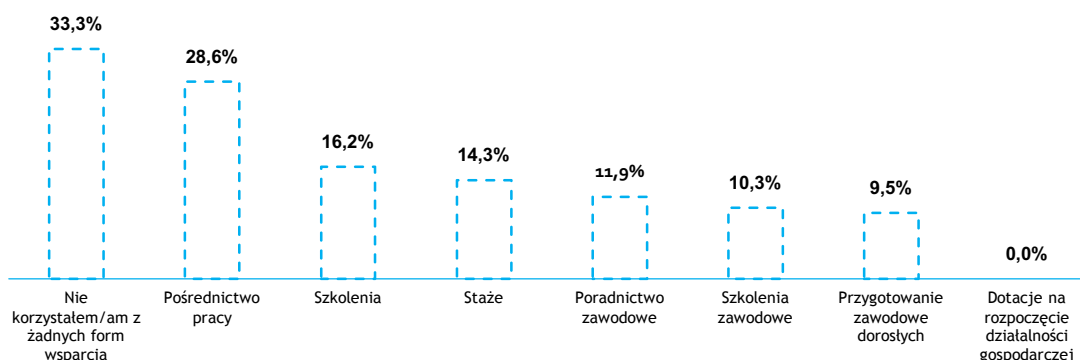
Spośród ankietowanych rodzin, 78,6,1% pozostaje wspólnie bez pracy od 1 do 12 miesięcy, 21,4% powyżej 12 miesięcy.

9,5%

badanych przyznaje, że w chwili obecnej pracuje bez umowy o pracę.

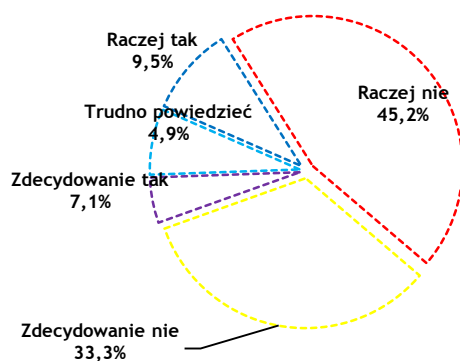
W odniesieniu do form wsparcia oferowanego przez Powiatowy Urząd Pracy w Nysie, największy odsetek badanych deklaruje, że brali udział w pośrednictwie pracy (28,6%). 16,2% korzystało ze szkoleń, a 14,3% brało udział w stażach. Najmniej liczna grupa ankietowanych skorzystała z przygotowania zawodowego dorosłych (9,5%). 33,3% badanych nie korzystało z żadnych form wsparcia.

Wykres 51. Formy wsparcia oferowanego przez PUP, z których skorzystali respondenci

7,1% ankietowanych twierdzi, że dzięki temu wsparciu ich sytuacja na rynku pracy zdecydowanie się poprawiła. 9,5% twierdzi, że „raczej tak”. Większy odsetek badanych udzielił odpowiedzi, że wsparcie, z którego skorzystali „raczej” i „zdecydowanie” nie poprawiło ich obecnej sytuacji – odpowiednio 45,2% i 33,3%.

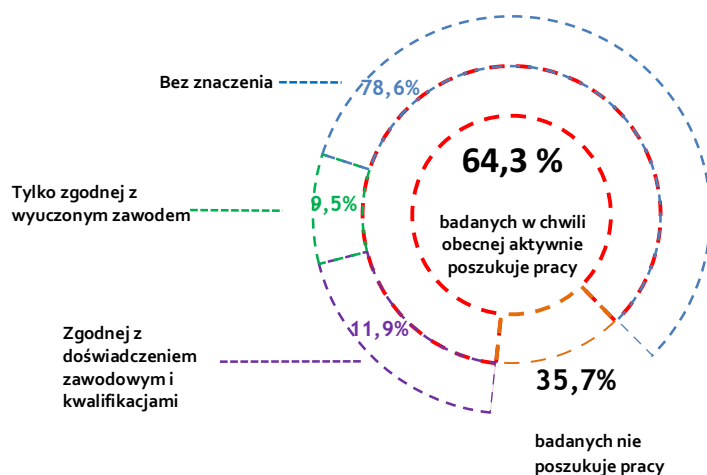
Wykres 52. Opinia respondentów odnośnie wpływu otrzymanego wsparcia na poprawę ich sytuacji na rynku pracy

5.2. Aktywność w poszukiwaniu zatrudnienia

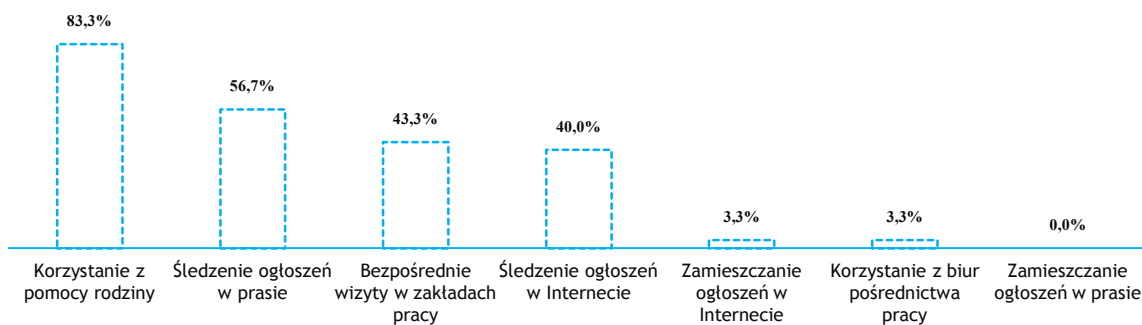
64,3% respondentów deklaruje, że poszukuje zatrudnienia w chwili obecnej. Dla 78,6% ankietowanych nie ma znaczenia, czy podejmą pracę zgodną z zawodem lub doświadczeniem i kwalifikacjami. Odmienne deklarują pozostałe dwie grupy; poszukiwanie zatrudnienia zgodnego z doświadczeniem i kwalifikacjami zawodowymi deklaruje 11,9%, z wyuczonym zawodem – 9,5%.

Wykres 53. Aktywne poszukiwanie zatrudnienia i rodzaj poszukiwanej pracy

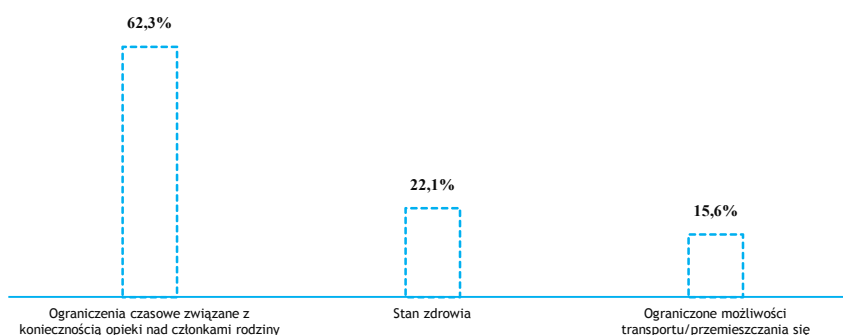
Z analizy deklaracji respondentów wynika, że na etapie poszukiwania pracy skupiają się oni na głównie na 4 metodach: korzystanie z pomocy rodziny (83,3%), śledzenie ogłoszeń w prasie (56,7%), bezpośrednie wizyty w zakładach pracy (43,3%) oraz śledzenie ogłoszeń w Internecie (40,0%).

Wykres 54. Metody poszukiwania zatrudnienia

Ograniczenia w aktywnym poszukiwaniu pracy deklaruje aż 40,5% respondentów. Spośród przeszkód utrudniających poszukiwanie zatrudnienia ankietowani zwrócili uwagę na ograniczenia czasowe związane z opieką nad członkami rodziny (62,3%), stan zdrowia (22,1%) oraz ograniczone możliwości transportu/przemieszczania się (15,6%).

Wykres 55. Przeszkody utrudniające poszukiwanie zatrudnienia

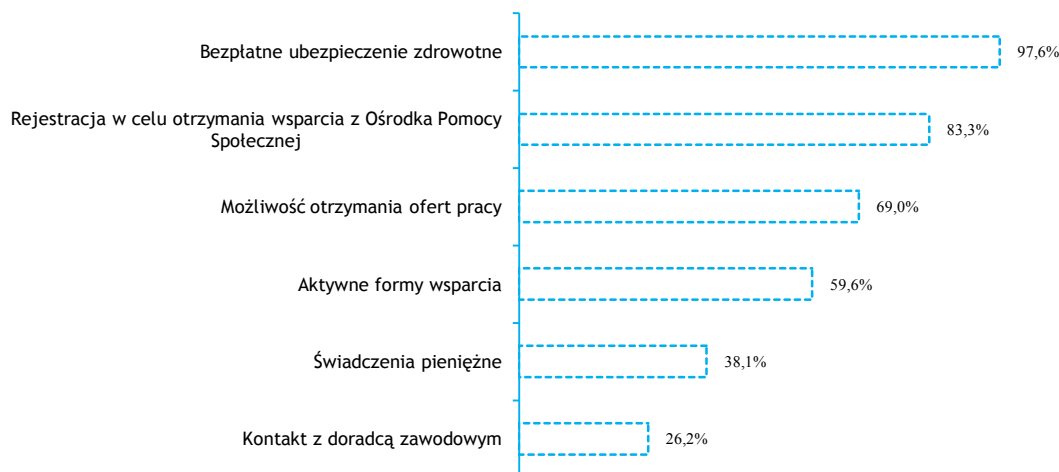
Na pytanie o czynniki decydujące o braku aktywności w poszukiwaniu pracy, skierowane do 35,7% respondentów, którzy nie poszukują pracy, zadeklarowano tylko 2 czynniki decydujące o tym stanie rzeczy. 60,0% ankietowanych wskazuje, że są to ograniczenia czasowe, 40,0% twierdzi, że brak aktywności w poszukiwaniu pracy związany jest ze stanem zdrowia.

Wykres 56. Czynniki warunkujące brak aktywności w poszukiwaniu zatrudnienia

Na pytanie o oczekiwania bezrobotnych rodzin w stosunku do Powiatowego Urzędu , 97,6% badanych wskazało na bezpłatne ubezpieczenie społeczne, 83,3% na rejestrację w celu otrzymania wsparcia z Ośrodka Pomocy Społecznej, 69,0% na możliwość otrzymania ofert pracy, a 59,6% na aktywne formy wsparcia. 38,1% ankietowanych oczekuje od Powiatowego Urzędu Pracy świadczeń pieniężnych, a 26,2% kontaktu z doradcą zawodowym.

Wykres 57. Oczekiwania wobec Powiatowego Urzędu Pracy

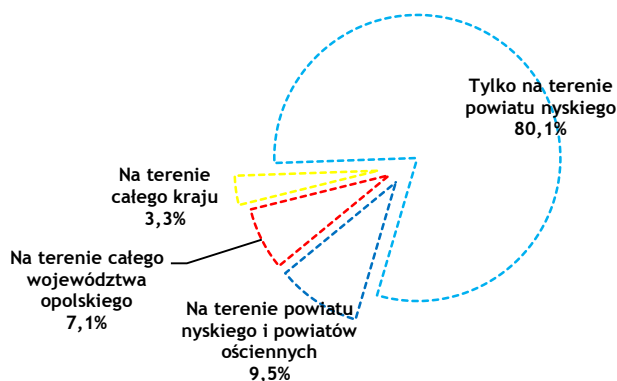

Analiza danych wskazuje, że 80,1% badanych podjęłoby zatrudnienie tylko na terenie powiatu nyskiego, 9,5% również na terenie powiatów ościennych, 7,1% na terenie województwa opolskiego, a 3,3% także poza województwem opolskim.

1810 zł

oczekiwane miesięczne
wynagrodzenie netto

Wykres 58. Mobilność zawodowa respondentów

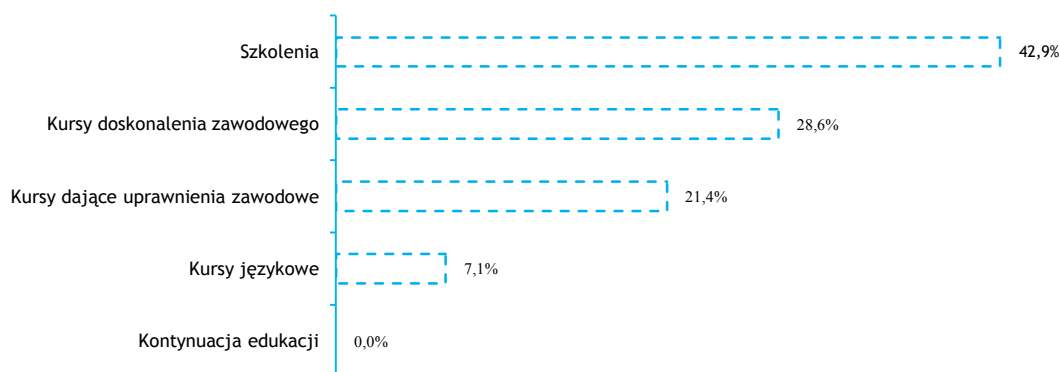

38,1% respondentów przebywało przynajmniej raz poza granicami kraju w celach zarobkowych. Nad wyjazdem za granicę w celach zarobkowych zastanawia się aż 16,7% badanych i ta grupa planuje taki wyjazd w ciągu 12 najbliższych miesięcy.

5.3. Aktywność w podnoszeniu kwalifikacji i kompetencji zawodowych

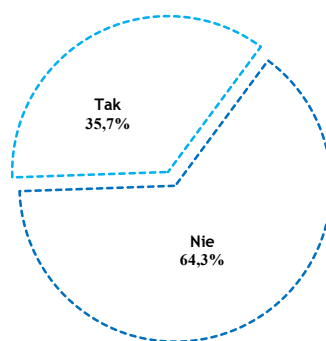
Analiza działań podejmowanych przez respondentów w celu podnoszenia kwalifikacji i kompetencji zawodowych dowodzi, że 66,7% ankietowanych nie podjęło dotychczas żadnych działań w tym kierunku. Z kolei wśród osób, które takie działania podejmowały, 42,9% uczestniczyło w szkoleniach, 28,6% w kursach doskonalenia zawodowego, 21,4% w kursach dających uprawnienia zawodowe. Najmniejszy odsetek badanych uczestniczył w kursach językowych (7,1%). Żadna z osób nie kontynuowała edukacji.

Wykres 59. Działania podejmowane przez osoby bezrobotne w celu podnoszenia kwalifikacji i kompetencji zawodowych

35,7% respondentów jest skłonnych uczestniczyć w szkoleniach i kursach.

Wykres 60. Zainteresowanie uczestnictwem w szkoleniach i kursach

W tym kontekście, największa liczba osób bezrobotnych wskazywała na **kurs obsługi kasy fiskalnej (3 wskazania), kurs ochroniarski (2 wskazania), kurs ogrodnictwa (2 wskazania), fryzjerstwa (2 wskazania)**. Dla wszystkich badanych w tej grupie nie ma znaczenia, czy szkolenia/kursy odbywać się będą w formie indywidualnej czy grupowej.

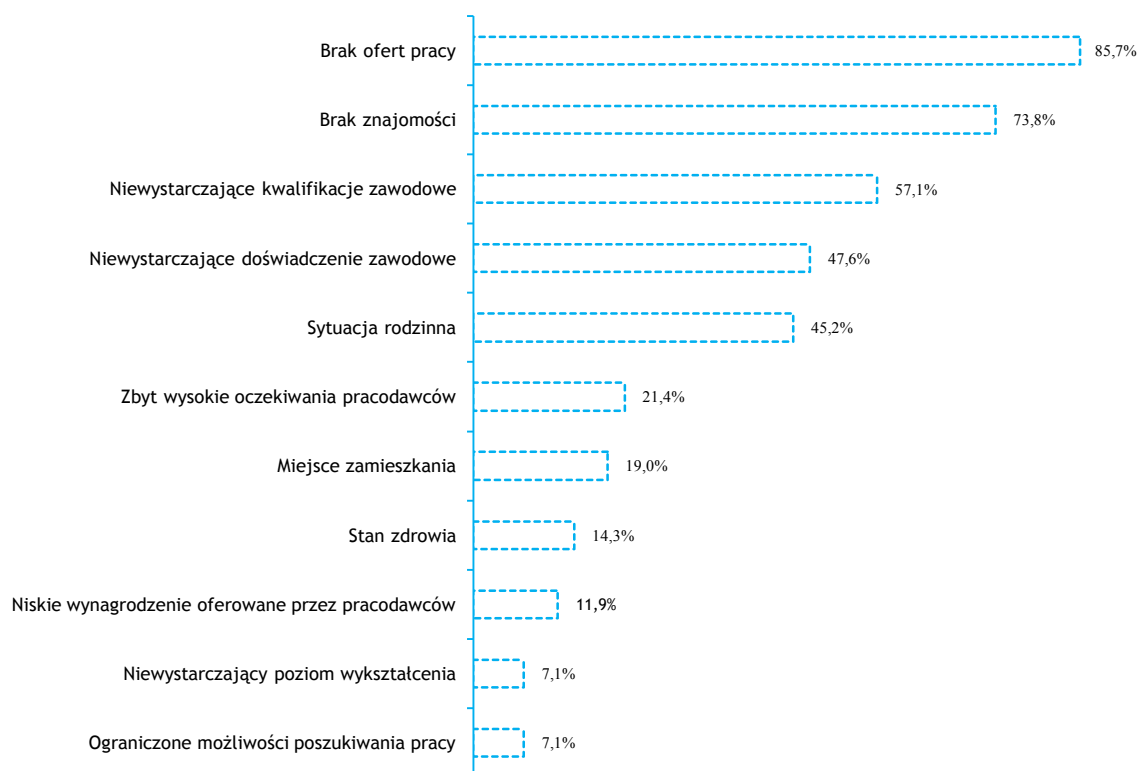
Żadna z osób badanych nie wskazała na zainteresowanie egzaminami czeladniczymi.

21,4% respondentów zainteresowanych jest podjęciem stażu lub przygotowania zawodowego w miejscu pracy. W kwestii staży i przygotowania zawodowego wymieniono następujące zawody: **sprzedawcy (2 wskazania), pracownik obsługi biurowej (2 wskazań), pomoc kuchenna (2 wskazania), mechanik samochodowy (1 wskazanie), murarz (1 wskazanie), fryzjer (1 wskazanie).**

5.4. Opinie respondentów odnośnie czynników warunkujących ich obecną sytuację na rynku pracy

Spośród opinii na temat czynników decydujących o pozostawaniu osobą bezrobotną, największy odsetek badanych zwrócił uwagę na brak ofert pracy (85,7%), brak znajomości (73,8%) oraz niewystarczające kwalifikacje zawodowe (57,1%). W opiniach najmniej licznej grupy ankietowanych, o ich statusie osoby bezrobotnej decyduje niewystarczający poziom wykształcenia oraz ograniczone możliwości poszukiwania pracy (obie odpowiedzi – 7,1%).

Wykres 61. Czynniki warunkujące status osoby bezrobotnej w opiniach respondentów

Wnioski

1. Najwyższy odsetek badanych, którzy deklarują poszukiwanie pracy to grupa bezrobotnych poniżej 30 roku życia (86,1%), najmniej respondentów aktywnie poszukuje pracy w grupie osób powyżej 50 roku życia (61,3%). Warto również zauważyć, że w zaledwie 64,3% badanych rodzin zadeklarowano, że obie osoby poszukują w chwili obecnej zatrudnienia.
Z kolei w grupie długotrwale bezrobotnych występuje największy odsetek osób, które twierdzą, że w chwili obecnej podejmują zatrudnienie bez umowy (12,7%). Najmniej takich deklaracji pojawiło się w grupie bezrobotnych powyżej 50 roku życia – 3,5%.
2. Dla grupy badanych, którzy nie poszukują obecnie zatrudnienia lub poszukują zatrudnienia, ale napotykać na przeszkody w jego poszukiwaniu, w pierwszej kolejności – wśród barier – zwracano uwagę na kwestie związane z koniecznością opieki nad członkami rodziny.
3. Z przeprowadzonej analizy wynika, że osoby bezrobotne w powiecie nyskim cechują się wyraźnie wyższą mobilnością zawodową wewnętrzną, przy jednoczesnej wysokiej mobilności zewnętrznej¹¹. Analizy wskazują, na liczną grupę badanych, która wyraża opinię, że jeśli znalezienie zatrudnienia miałyby wiązać się ze zmianą miejsca zamieszkania, to preferowaliby oni wyjazd poza granice Polski.
4. Spośród badanych grup, największy odsetek bezrobotnych, którzy nie podjęli dotychczas działań w kierunku zmiany swojej sytuacji na rynku pracy znajduje się wśród bezrobotnych rodzin (66,7%) oraz osób poniżej 30 roku życia (59,2%). Warto jednak zaznaczyć, że w przypadku bezrobotnych rodzin, badanie przeprowadzono na relatywnie niższej próbie, z kolei wysoki odsetek osób w grupie poniżej 30 roku życia z dużym prawdopodobieństwem spowodowany jest krótkim okresem czasu pozostawania bez pracy. W grupie osób powyżej 50 roku życia 45,9% nie podjęło dotychczas działań w kierunku zmiany swojej sytuacji na rynku pracy, natomiast wśród osób długotrwale bezrobotnych – 29,3%.
5. Biorąc pod uwagę najczęściej wymieniane czynniki, warunkujące status osoby bezrobotnej, najczęściej wskazywanymi czynnikami był brak ofert pracy na lokalnym rynku pracy oraz brak znajomości ułatwiających znalezienie zatrudnienia. Jedynie w grupie osób powyżej 50 roku życia dominującym czynnikiem był wiek oraz stan zdrowia.
6. Z analizy pozyskanych od respondentów informacji wynika, że znaczący odsetek osób bezrobotnych negatywnie ocenia wpływ poszczególnych form wsparcia, otrzymanego od Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie, na ich sytuację na rynku pracy. Warto także nadmienić, że istnieje istotna zależność pomiędzy powyższą oceną a czasem pozostawania bez pracy – im okres czasu jest dłuższy, tym oceny bardziej negatywne.

¹¹ Za mobilność zawodową wewnętrzną przyjmuje się deklaracje respondentów odnośnie chęci podjęcia zatrudnienia na terenie kraju; za mobilność zawodową zewnętrzną przyjmuje się deklaracje respondentów odnośnie chęci podjęcia zatrudnienia poza granicami kraju

7. W odniesieniu do oczekiwań finansowych, najwyższego wynagrodzenia netto oczekują osoby poniżej 30 roku życia (2230 zł). Długotrwale bezrobotni deklarowali wynagrodzenie na poziomie 2090 zł, osoby powyżej 50 roku życia 1820 zł, a bezrobotne rodziny 1810 zł.
8. Analiza badania w grupie bezrobotnych rodzin dowodzi, że znajdują się one w szczególnie trudnej sytuacji. Niemal wszystkie rodziny (83,3%) objęte są pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej, większość z nich posiada niepełnoletnie dzieci na utrzymaniu, a ich liczba jest wyraźnie powyżej średniej dzietności w powiecie.